DIRECTIVE (EU) 2015/2302 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 25 November 2015 on package travel and linked travel arrangements, amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directive 90/314/EEC

UOFFISIELL OVERSETTELSE

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSDIREKTIV (EU) 2015/2302

av 25. november 2015

om pakkereiser og sammensatte reisearrangementer, om endring av forordning (EF) nr. 2006/2004 og europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/83/EU samt om oppheving av rådsdirektiv 90/314/EØF

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 114,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité([1]),

etter samråd med Regionkomiteen,

etter den ordinære regelverksprosessen([2]) og

ut fra følgende betraktninger:

1) Ved rådsdirektiv 90/314/EØF([3]) fastsettes det en rekke viktige forbrukerrettigheter knyttet til pakkereiser, særlig med hensyn til opplysningskrav, de næringsdrivendes ansvar for gjennomføringen av en pakkereise og beskyttelse mot insolvens hos en arrangør eller formidler. Den rettslige rammen må imidlertid tilpasses utviklingen på markedet, slik at den blir mer egnet for det indre marked, og slik at tvetydigheter kan fjernes og rettslige tomrom kan fylles.

2) Turisme spiller en viktig rolle i Unionens økonomi, og pakkereiser, pakkeferier og pakketurer («pakkereiser») utgjør en vesentlig andel av reisemarkedet. Dette markedet har gjennomgått betydelige endringer siden direktiv 90/314/EØF ble vedtatt. I tillegg til tradisjonelle distribusjonskanaler er internett blitt et stadig viktigere medium når det gjelder å tilby eller selge reisetjenester. Reisetjenester kombineres ikke bare som tradisjonelle forhåndsorganiserte pakkereiser, de kombineres ofte etter kundens behov. Mange av disse kombinasjonene av reisetjenester befinner seg enten i en rettslig «gråsone» eller omfattes ikke klart av direktiv 90/314/EØF. Formålet med dette direktiv er å tilpasse omfanget av vernet for å ta hensyn til denne utviklingen, gi økt åpenhet og øke rettsikkerheten for reisende og næringsdrivende.

3) I artikkel 169 nr. 1 og artikkel 169 nr. 2 bokstav a) i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) slås det fast at Unionen skal bidra til å oppnå et høyt nivå for forbrukervern gjennom de tiltak som vedtas i henhold til traktatens artikkel 114.

([1]) EUT C 170 av 5.6.2014, s. 73.

([2]) Europaparlamentets holdning av 12. mars 2014 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og Rådets holdning ved første behandling av 18. september 2015 (EUT C 360 av 30.10.2015, s. 1). Europaparlamentets holdning av 27. oktober 2015 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

([3]) Rådsdirektiv 90/314/EØF av 13. juni 1990 om pakkereiser, herunder pakkeferier og pakketurer (EFT L 158 av 23.6.1990, s. 59).

UOFFISIELL OVERSETTELSE

4) Ved direktiv 90/314/EØF gis medlemsstatene stor frihet til å utøve skjønn når det gjelder innarbeiding i nasjonal lovgivning. Det er derfor fremdeles vesentlige forskjeller mellom medlemsstatenes lovgivning. Ulik lovgivning fører til høyere kostnader for foretak og skaper hindringer for de som ønsker å utvide sin virksomhet over landegrensene, noe som begrenser forbrukernes valgmuligheter.

5) I samsvar med artikkel 26 nr. 2 og artikkel 49 i TEUV skal det indre marked utgjøre et område uten indre grenser, der fritt varebytte og fri bevegelighet for tjenester samt etableringsadgang er sikret. De rettigheter og plikter som følger av avtaler knyttet til pakkereiser og sammensatte reisearrangementer, må harmoniseres for å skape et reelt indre marked for forbrukerne på dette området, med en riktig balanse mellom et høyt nivå for forbrukervern og foretakenes konkurranseevne.

6) Potensialet i markedet for salg av pakkereiser over landegrensene i Unionen utnyttes ennå ikke fullt ut. Forskjeller i reglene som sikrer vern av de reisende i forskjellige medlemsstater, er en hindring for reisende i en medlemsstat som ønsker å kjøpe pakkereiser og sammensatte reisearrangementer i en annen medlemsstat, og for arrangører og formidlere i en medlemsstat som ønsker å selge slike tjenester i en annen medlemsstat. For å gjøre det mulig for reisende og næringsdrivende å dra full nytte av det indre marked, samtidig som det sikres et høyt nivå for forbrukervern i hele Unionen, er det nødvendig at det foretas en ytterligere tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om pakkereiser og sammensatte reisearrangementer.

7) De fleste reisende som kjøper pakkereiser eller sammensatte reisearrangementer, er forbrukere i henhold til Unionens forbrukerregelverk. Det er imidlertid ikke alltid lett å skille mellom forbrukere og representanter for små bedrifter eller næringsdrivende som bestiller reiser knyttet til egen virksomhet eller eget yrke gjennom de samme reservasjonskanalene som forbrukere. Slike reisende har ofte behov for et tilsvarende vernenivå. Derimot finnes det selskaper eller organisasjoner som organiserer reisearrangementer på grunnlag av en generell avtale som ofte er inngått med henblikk på flere reisearrangementer i en bestemt periode, for eksempel med et reisebyrå. Denne siste typen reisearrangementer krever ikke det vernenivået som er tiltenkt forbrukere. Dette direktiv bør derfor få anvendelse på forretningsreisende, herunder utøvere av frie yrker eller selvstendig næringsdrivende eller andre fysiske personer, når disse ikke reiser på grunnlag av en generell avtale. For å unngå en sammenblanding med definisjonen av termen «forbruker» brukt i annet EU-regelverk, bør personer som omfattes av vern i henhold til dette direktiv, kalles «reisende».

8) Ettersom reisetjenester kan kombineres på en rekke forskjellige måter, bør alle kombinasjoner av reisetjenester som inneholder elementer som reisende vanligvis forbinder med pakkereiser, derfor anses som pakkereiser, særlig dersom separate reisetjenester kombineres i ett enkelt reiseprodukt som arrangøren påtar seg ansvaret for blir gjennomført på en tilfredsstillende måte. I henhold til rettspraksis ved Den europeiske unions domstol([4]) bør det ikke spille noen rolle om reisetjenestene er blitt kombinert før en eventuell kontakt med den reisende, eller på den reisendes anmodning eller i samsvar med den reisendes valg. De samme prinsippene bør få anvendelse uavhengig om bestillingen gjøres hos en næringsdrivende på et fysisk utsalgssted eller er nettbasert.

9) Av klarhetshensyn bør det skilles mellom pakkereiser og sammensatte reisearrangementer, der næringsdrivende på internett eller på fysiske utsalgssteder tilrettelegger for kjøp av reisetjenester for reisende som fører til at den reisende inngår kontrakter med forskjellige ytere av reisetjenester, herunder gjennom lenkede reservasjonsprosesser, som ikke inneholder de samme elementer som en pakkereise, og som det vil være uhensiktsmessig å anvende alle de samme forpliktelser på som de som får anvendelse på pakkereiser.

10) I lys av utviklingen på markedet bør pakkereiser defineres ytterligere ut fra alternative objektive kriterier som først og fremst er knyttet til måten reisetjenestene presenteres eller kjøpes på, og der reisende med rimelighet kan forvente beskyttelse i henhold til dette direktiv. Dette er for eksempel tilfellet når forskjellige typer reisetjenester med henblikk på samme reise eller ferie kjøpes ved ett utsalgssted, og disse tjenestene er blitt valgt før den reisende samtykker i å betale, det vil si innenfor rammen av samme reservasjonsprosess, eller når nevnte tjenester tilbys, selges eller faktureres til en inklusivpris eller totalpris, samt når tjenestene annonseres eller selges under betegnelsen «pakkereise» eller under en tilsvarende betegnelse som angir at det er en nær forbindelse mellom vedkommende reisetjenester. Slike tilsvarende betegnelser kan for eksempel være «kombinert tilbud», «alt inkludert» eller «reise med alt inkludert».

11) Det bør presiseres at reisetjenester som kombineres etter inngåelse av en kontrakt som innebærer at en næringsdrivende gir en reisende rett til å velge mellom et utvalg av forskjellige typer reisetjenester, for eksempel ved gaveesker som inneholder en pakkereise, utgjør en pakkereise. Videre bør en kombinasjon av reisetjenester anses for å være en pakkereise når den reisendes navn, betalingsopplysninger og e-postadresse overføres mellom de næringsdrivende, og når en annen kontrakt inngås senest 24 timer etter at bestillingen av den første reisetjenesten er bekreftet.

([4]) Se Domstolens dom av 30. april 2002, Club Tour, Viagens e Turismo SA mot Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido og Club Med Viagens Lda, C-400/00, ECLI:EU:C:2002:272.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

12) Samtidig bør det skilles mellom sammensatte reisearrangementer og reisetjenester som de reisende bestiller uavhengig av hverandre, ofte på forskjellige tidspunkt, selv om det er med henblikk på samme reise eller ferie. Det bør også skilles mellom nettbaserte sammensatte reisearrangementer og lenkede nettsteder der formålet ikke er at det skal inngås en kontrakt med den reisende, samt lenker som utelukkende gir reisende opplysninger om andre reisetjenester på en generell måte, for eksempel dersom et hotell eller en arrangør på sitt nettsted legger ut en liste over alle operatører som tilbyr transporttjenester til hotellet eller arrangementsstedet uavhengig av eventuelle bestillinger, eller dersom det brukes «informasjonskapsler» eller metadata til å plassere reklame på nettstedene.

13) Det bør fastsettes særlige regler både for næringsdrivende med et fysisk utsalgssted og nettbaserte næringsdrivende som i forbindelse med ett besøk hos eller én kontakt med deres utsalgssted, hjelper reisende med å inngå separate kontrakter med individuelle tjenesteytere, og for nettbaserte næringsdrivende som for eksempel gjennom tilknyttede nettbaserte bestillingsprosesser målrettet tilrettelegger for kjøp av minst én ekstra reisetjeneste fra en annen næringsdrivende, når det inngås en avtale senest 24 timer etter at bestillingen av den første reisetjenesten er bekreftet. En slik tilrettelegging vil ofte være basert på en kommersiell forbindelse som omfatter et vederlag mellom den næringsdrivende som tilrettelegger kjøpet av ytterligere reisetjenester og den andre næringsdrivende, uavhengig av metoden som brukes til å beregne nevnte vederlag, som for eksempel kan være basert på antall klikk eller omsetning. Nevnte regler vil for eksempel få anvendelse når en reisende sammen med bekreftelsen på bestillingen av en første reisetjeneste, for eksempel en fly- eller togreise, mottar en oppfordring om å bestille en ytterligere reisetjeneste som er tilgjengelig på det valgte reisemålet, for eksempel hotellinnkvartering, med en lenke til en annen tjenesteyters eller mellommanns nettsted der bestillingen kan gjøres. Selv om nevnte arrangementer ikke bør utgjøre pakkereiser i henhold til dette direktiv, som innebærer at én arrangør er ansvarlig for at alle reisetjenester leveres på en tilfredsstillende måte, utgjør slike sammensatte reisearrangementer en alternativ forretningsmodell som ofte er i nær konkurranse med pakkereiser.

14) For å sikre rettferdig konkurranse og verne de reisende bør plikten til å dokumentere at det foreligger tilstrekkelige garantier for tilbakebetaling av de beløp som er betalt samt hjemtransport av de reisende i tilfelle insolvens, også gjelde for sammensatte reisearrangementer.

15) Et individuelt kjøp av en reisetjeneste i form av én enkelt reisetjeneste bør verken utgjøre en pakkereise eller et sammensatt reisearrangement.

16) For å skape økt klarhet for de reisende og gjøre det mulig for dem å treffe begrunnede valg med hensyn til de forskjellige typene reisearrangementer som tilbys, bør næringsdrivende ha plikt til klart og tydelig å opplyse om det er en pakkereise eller et sammensatt reisearrangement de tilbyr, og om det tilhørende vernenivået, før den reisende samtykker i å betale. En næringsdrivendes erklæring om det markedsførte reiseproduktets rettslige art, bør svare til det berørte produktets faktiske rettslige art. Vedkommende kontrollmyndigheter bør gripe inn dersom næringsdrivende ikke gir de reisende nøyaktige opplysninger.

17) Det er bare kombinasjoner av forskjellige typer reisetjenester, for eksempel innkvartering, persontransport med buss, jernbane, båt eller fly og utleie av motorvogner eller visse motorsykler, som bør tas i betraktning når det skal avgjøres om det dreier seg om en pakkereise eller et sammensatt reisearrangement. Innkvartering med tanke på bosetning, herunder i forbindelse med langvarige språkkurs, bør ikke anses som innkvartering i henhold til dette direktiv. Finansielle tjenester som for eksempel reiseforsikringer bør ikke anses som reisetjenester. Videre bør tjenester som utgjør en integrert del av en annen reisetjeneste, ikke i seg selv anses som reisetjenester. Dette omfatter for eksempel transport av bagasje som inngår som et ledd i persontransport, mindre transporttjenester som for eksempel persontransport som et ledd i en omvisning eller transport mellom et hotell og en lufthavn eller en jernbanestasjon, måltider, drikkevarer og rengjøring som inngår som en del av innkvarteringen, eller tilgang til fasiliteter på stedet som svømmebasseng, badstue, spa- eller treningsanlegg beregnet på hotellgjester. Dette betyr også at det i tilfeller der det i motsetning til et cruise inngår innkvartering med overnatting som et ledd i persontransport på vei, jernbane, med båt eller fly, bør innkvarteringen ikke anses som en reisetjeneste i seg selv når det er åpenbart at hovedkomponenten er transport.

18) Andre turisttjenester som ikke utgjør en integrert del av persontransport, innkvartering eller utleie av motorvogner eller visse motorsykler, kan for eksempel være adgang til konserter, sportsbegivenheter, utflukter eller fornøyelsesparker, omvisninger, skiheiskort eller leie av sportsutstyr, for eksempel skiutstyr, eller spabehandlinger. Dersom slike tjenester kombineres med bare én annen type reisetjeneste, for eksempel innkvartering, bør dette imidlertid føre til at det opprettes en pakkereise eller et sammensatt reisearrangement bare dersom de utgjør en vesentlig andel av pakkereisens eller det sammensatte reisearrangementets verdi, eller annonseres som eller på annen måte utgjør en vesentlig del av reisen eller ferien. Dersom andre turisttjenester utgjør 25 % eller mer av kombinasjonens verdi, bør disse tjenestene anses for å utgjøre en vesentlig andel av pakkereisens eller det sammensatte reisearrangementets verdi. Det bør presiseres at dersom det tilføyes andre turisttjenester, for eksempel til hotellinnkvartering som er bestilt som en selvstendig tjeneste etter den reisendes ankomst på hotellet, bør dette ikke utgjøre en

UOFFISIELL OVERSETTELSE

pakkereise. Dette bør ikke føre til omgåelse av dette direktiv ved at arrangører eller formidlere tilbyr den reisende et utvalg ytterligere turisttjenester på forhånd og deretter tilbyr å inngå avtale om disse tjenestene først etter at leveringen av den første reisetjenesten har startet.

19) Ettersom behovet for vern av de reisende er mindre i forbindelse med korte reiser, og for å unngå en unødvendig byrde for næringsdrivende, bør reiser som varer i mindre enn 24 timer, og som ikke omfatter innkvartering samt pakkereiser eller sammensatte reisearrangementer som tilbys eller formidles leilighetsvis og på ideelt grunnlag og bare til en begrenset gruppe reisende, ikke omfattes av dette direktivs virkeområde. Det sistnevnte kan for eksempel omfatte reiser som bare arrangeres et par ganger i året av veldedige organisasjoner, idrettsklubber eller skoler for sine medlemmer, og som ikke tilbys offentligheten. Passende opplysninger om dette unntak bør gjøres offentlig tilgjengelig for å sikre at næringsdrivende og reisende i tilstrekkelig grad opplyses om at pakkereisene eller de sammensatte reisearrangementene ikke omfattes av dette direktiv.

Slettet: tilrettelegges

20) Dette direktiv bør ikke berøre nasjonal avtalerett når det gjelder forhold som ikke reguleres av direktivet.

21) Medlemsstatene bør i samsvar med Unionens regelverk fortsatt ha myndighet til å anvende bestemmelsene i dette direktiv på områder som ikke omfattes av direktivets virkeområde. Medlemsstatene kan derfor beholde eller innføre nasjonal lovgivning som tilsvarer bestemmelsene, eller visse av bestemmelsene, i dette direktiv når det gjelder kontrakter som ikke omfattes av dette direktivs virkeområde. Medlemsstatene kan for eksempel opprettholde eller innføre tilsvarende bestemmelser for visse individuelle kontrakter som gjelder en enkeltstående reisetjeneste (for eksempel leie av feriehus), eller for pakkereiser og sammensatte reisearrangementer som tilbys eller formidles på ideelt grunnlag til en begrenset gruppe reisende og bare leilighetsvis, eller for pakkereiser og sammensatte reisearrangementer som varer i mindre enn 24 timer, og som ikke omfatter innkvartering.

Slettet: tilrettelegges

22) Det som særlig kjennetegner en pakkereise, er at det er én næringsdrivende som i egenskap av arrangør er ansvarlig for at hele pakkereisen gjennomføres på en tilfredsstillende måte. Det er bare når en annen næringsdrivende opptrer som arrangør av en pakkereise, at en næringsdrivende, som oftest et reisebyrå som er på et fysisk utsalgssted eller er Internettbasert, bør kunne opptre bare som formidler eller mellommann og ikke være ansvarlig som arrangør. Hvorvidt en næringsdrivende opptrer som arrangør for en bestemt pakkereise, bør avhenge av nevnte næringsdrivendes grad av medvirkning i organiseringen av pakkereisen, og ikke av hvordan den næringsdrivende beskriver sin virksomhet. Ved vurderingen av om en næringsdrivende er en arrangør eller en formidler bør det ikke spille noen rolle om nevnte næringsdrivende leverer ytelser eller framstiller seg som en agent som opptrer på vegne av den reisende.

23) Ved direktiv 90/314/EØF er medlemsstatene gitt skjønnsmyndighet til å bestemme om det er formidlere, arrangører eller både formidlere og arrangører som er ansvarlig for at en pakkereise gjennomføres på en tilfredsstillende måte. Denne fleksibiliteten har i enkelte medlemsstater ført til uklarhet med hensyn til hvilken næringsdrivende som er ansvarlig for å levere de relevante reisetjenestene. I dette direktiv bør det derfor presiseres at det er arrangører som har ansvar for å levere reisetjenestene som inngår i pakkereiseavtalen, med mindre det i nasjonal lovgivning er fastsatt at både arrangøren og formidleren har dette ansvaret.

24) Når det gjelder pakkereiser, bør formidlere sammen med arrangøren ha ansvar for at det gis opplysninger før avtaleinngåelse. For å gjøre kommunikasjonen enklere, særlig i tilfeller over landegrensene, bør de reisende ha mulighet til å kontakte arrangøren også via formidleren som de kjøpte pakkereisen av.

25) Den reisende bør ha alle nødvendige opplysninger før kjøp av en pakkereise, enten den selges via fjernkommunikasjon, på et fysisk utsalgssted eller gjennom andre former for distribusjon. Når disse opplysningene gis, bør den næringsdrivende ta hensyn til de særlige behovene til reisende som er spesielt sårbare på grunn av alder eller fysisk svekkelse som den næringsdrivende med rimelighet kunne forutse.

26) Grunnleggende opplysninger, for eksempel om hovedkjennetegnene ved reisetjenestene eller om prisene, som forekommer i annonser, på arrangørens nettsted eller i brosjyrer som en del av opplysningene før avtale inngås, bør være bindende, med mindre arrangøren forbeholder seg retten til å gjøre endringer i dem, og med mindre disse endringene formidles på en klar, forståelig og tydelig måte til den reisende før pakkereiseavtalen inngås. Ny kommunikasjonsteknologi gjør det imidlertid enkelt å foreta oppdateringer, og det er derfor ikke lenger behov for å fastsette særlige regler for brosjyrer, men det bør sikres at endringer i opplysningene før avtaleinngåelse, formidles til den reisende. Det bør alltid være mulig å gjøre endringer i opplysningene før avtaleinngåelse, dersom de to partene i pakkereiseavtalen uttrykkelig er enige om dette.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

27) Opplysningskravene fastsatt i dette direktiv er uttømmende, men bør ikke berøre opplysningskravene fastsatt i andre gjeldende regelverksakter i Unionen([5]).

28) Arrangørene bør framlegge generelle opplysninger om hvilke visumkrav som gjelder i bestemmelsesstaten. Opplysninger om omtrent hvor lang tid det tar å få visum, kan gis i form av en henvisning til offisielle opplysninger fra bestemmelsesstaten.

29) Idet det tas hensyn til de særlige forholdene som kjennetegner avtaler om pakkereiser, bør avtalepartenes rettigheter og plikter fastsettes for perioden før og etter pakkereisens begynnelse, særlig ved mangelfull gjennomføring av pakkereisen, eller dersom visse omstendigheter endres.

30) Ettersom pakkereiser ofte kjøpes lang tid i forveien, kan det inntreffe uforutsette hendelser. Den reisende bør derfor på visse vilkår ha rett til å overdra en pakkereiseavtale til en annen reisende. I slike situasjoner bør arrangøren ha mulighet til å få dekket sine utgifter, for eksempel dersom en underleverandør krever et gebyr for å endre den reisendes navn eller for å annullere en transportbillett og utstede en ny.

31) Før pakkereisens begynner bør reisende på ethvert tidspunkt også kunne si opp pakkereiseavtalen mot betaling av et egnet og begrunnet oppsigelsesgebyr, idet det tas hensyn til forventede kostnadsbesparelser og inntekter fra en alternativ utnytting av reisetjenestene. De bør også ha rett til å si opp pakkereiseavtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr dersom gjennomføringen av pakkereisen i vesentlig grad vil bli påvirket av uunngåelige og ekstraordinære omstendigheter. Dette kan for eksempel omfatte krig, andre alvorlige sikkerhetsproblemer som terrorisme, vesentlige risikoer for menneskers helse som utbrudd av en alvorlig sykdom på reisemålet, eller naturkatastrofer som oversvømmelser, jordskjelv eller værforhold som gjør det umulig å foreta en trygg reise til reisemålet i henhold til pakkereiseavtalen.

32) I særlige situasjoner bør også arrangøren ha rett til å si opp en pakkereiseavtale før pakkereisens begynnelse uten måtte å betale erstatning, for eksempel dersom det nødvendige antall påmeldte deltakere ikke er nådd, og dersom det i avtalen er inntatt et forbehold om en slik mulighet. I slike tilfeller bør arrangøren tilbakebetale alle betalinger som er foretatt i forbindelse med pakkereisen.

33) I visse tilfeller bør arrangører ha rett til ensidig å foreta endringer i pakkereiseavtalen. Reisende bør imidlertid ha rett til å si opp pakkereiseavtalen dersom endringene fører til at noen av hovedkjennetegnene ved reisetjenestene endres i vesentlig grad. Dette kan for eksempel være tilfellet dersom reisetjenestenes kvalitet eller verdi reduseres. Endringer av avreise- eller ankomsttidene som er angitt i pakkereiseavtalen, bør anses som vesentlig dersom de for eksempel vil påføre den reisende betydelig besvær eller tilleggskostnader, for eksempel omorganisering av transport eller innkvartering. Prisøkninger bør være mulig bare ved endring av prisene på drivstoff eller andre energikilder som brukes ved transport av passasjerer, av skatter eller avgifter som innkreves av tredjemann som ikke direkte medvirker i leveringen av reisetjenestene som inngår i pakkereiseavtalen, eller av valutakurser som er relevante for pakkereisen, og bare dersom det i avtalen tas uttrykkelig forbehold om muligheten for en slik prisøkning og det angis at den reisende har rett til en prisreduksjon som svarer til reduksjonen i nevnte kostnader. Dersom arrangøren foreslår en prisøkning på mer enn 8 % av samlet pris, bør den reisende ha rett til å si opp pakkereiseavtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr.

34) Det bør fastsettes særlige regler for klageadgang når det gjelder mangler ved oppfyllelsen av pakkereiseavtalen. Den reisende bør ha rett til å få problemer løst, og dersom en vesentlig andel av reisetjenestene som inngår i pakkereiseavtalen, ikke kan ytes, bør den reisende få tilbud om passende alternative ordninger. Dersom arrangøren ikke avhjelper den manglende oppfyllelsen innen

Slettet: heve
Slettet: heving
Slettet: heve
Slettet: heving
Slettet: heve
Slettet: r
Slettet: heve
Slettet: heve
Slettet: heving

([5]) Se: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/31/EF av 8. juni 2000 om visse rettslige aspekter ved informasjonssamfunnstjenester, særlig elektronisk handel, i det indre marked («Direktivet om elektronisk handel») (EFT L 178 av 17.7.2000, s. 1) og europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/123/EF av 12. desember 2006 om tjenester i det indre marked «Tjenestedirektivet» (EUT L 376 av 27.12.2006, s. 36) samt europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005 av 14. desember 2005 om opprettelse av en fellesskapsliste over luftfartsselskaper underlagt driftsforbud i Fellesskapet og om informasjon til lufttransportpassasjerer om identiteten til utførende luftfartsselskaper, og om oppheving av artikkel 9 i direktiv 2004/36/EF (EUT L 344 av 27.12.2005, s. 15), europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1107/2006/EF av 5. juli 2006 om funksjonshemmede og bevegelseshemmede personers rettigheter i forbindelse med lufttransport (EUT L 204 av 26.7.2006, s. 1), europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1371/2007 av 23. oktober 2007 om jernbanepassasjerers rettigheter og forpliktelser (EUT L 315 av 3.12.2007, s. 14), europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet (EUT L 293 av 31.10.2008, s. 3), europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1177/2010 av 24. november 2010 om passasjerers rettigheter på reise til sjøs og på innlands vannvei og om endring av forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 334 av 17.12.2010, s. 1) og europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 181/2011 av 16. februar 2011 om passasjerers rettigheter ved buss- og turvogntransport og om endring av forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 1).

UOFFISIELL OVERSETTELSE

en rimelig frist som den reisende har fastsatt, bør den reisende kunne gjøre dette selv og kreve å få tilbakebetalt de nødvendige utgiftene. I visse tilfeller bør det ikke være nødvendig å angi en frist, særlig dersom det er påkrevd med øyblikkelige avhjelpende tiltak. Et eksempel på dette er når den reisende må ta taxi for å rekke sitt fly fordi bussen som arrangøren har stilt til rådighet, er forsinket. Reisende bør også ha rett til prisreduksjon, til å si opp pakkereiseavtalen og/eller til erstatning. Erstatningen bør også dekke skader av ikke-økonomisk art, for eksempel erstatning for tapt reise- eller ferieglede som skyldes vesentlige problemer i forbindelse med ytelsene av de relevante reisetjenestene. Den reisende bør være forpliktet til å underrette arrangøren uten unødig opphold, idet det tas hensyn til omstendighetene, om et eventuelt manglende samsvar som vedkommende konstaterer ved gjennomføringen av en reisetjeneste som inngår i pakkereiseavtalen. Unnlatelse av å gjøre dette kan tas i betraktning ved fastsettelsen av en passende prisreduksjon eller erstatning dersom en slik underretning ville ha ført til at skaden ble unngått eller redusert.

Slettet: heve

35) For å sikre konsekvens bør bestemmelsene i dette direktiv tilpasses internasjonale konvensjoner som regulerer reisetjenester samt Unionens regelverk om passasjerrettigheter. Dersom arrangøren er ansvarlig for manglende eller mangelfull gjennomføring av reisetjenestene som inngår i pakkereiseavtalen, bør arrangøren kunne påberope seg de begrensninger i tjenesteyteres erstatningsansvar som er fastsatt i internasjonale konvensjoner som Montreal-konvensjonen av 1999 om visse ensartede regler for internasjonal luftbefordring([6]), overenskomsten av 1980 om internasjonal jernbanetrafikk (COTIF)([7]) og Aten-konvensjonen av 1974 om befordring av passasjerer og deres bagasje til sjøs([8]). Dersom det på grunn av uunngåelige og ekstraordinære omstendigheter ikke er mulig å sikre rettidig transport av den reisende tilbake til avreisestedet, bør arrangøren bære kostnadene for nødvendig innkvartering av de reisende i en periode på høyst tre netter per reisende, med mindre lengre perioder er fastsatt i eksisterende eller framtidig unionsregelverk om passasjerrettigheter.

36) Dette direktiv bør ikke berøre de reisendes rett til å framsette krav både i henhold til dette direktiv og i henhold til annet relevant EU-regelverk eller internasjonale konvensjoner, slik at de reisende fortsatt har mulighet til å framsette krav overfor arrangøren, transportøren eller andre ansvarlige parter, eller etter omstendighetene, overfor flere enn én part. Det bør presiseres at for å unngå for høy kompensasjon bør erstatning eller prisreduksjon som gis i henhold til dette direktiv, og erstatning eller prisreduksjon som gis i henhold til annet relevant EU-regelverk eller internasjonale konvensjoner, fratrekkes hverandre. Arrangørens ansvar bør ikke berøre retten til å søke regress hos tredjemann, herunder tjenesteytere.

37) Dersom den reisende får vanskeligheter i løpet av reisen eller ferien, bør arrangøren være pliktet til å yte passende bistand uten unødig opphold. Slik bistand bør hovedsakelig bestå av eventuelt å gi opplysninger om forhold som helsetjenester, lokale myndigheter og konsulær bistand samt praktisk hjelp, for eksempel med hensyn til fjernkommunikasjon og alternative reisearrangementer.

38) I sin melding av 18. mars med tittelen «Beskyttelse for passasjerer i tilfelle av et luftfartsselskaps insolvens» fastsatte Kommisjonen tiltak for å sikre bedre beskyttelse av reisende i tilfelle av et luftfartsselskaps insolvens, herunder bedre håndheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 261/2004([9]) og forordning (EF) nr. 1008/2008 og opprettelse av et samarbeid med berørte parter i bransjen, og dersom disse tiltakene viser seg ikke tilstrekkelige, vurdering av et regelverkstiltak. Nevnte melding gjelder kjøp av én komponent, nærmere bestemt flyreisetjenester, og omfatter derfor ikke insolvensbeskyttelse for pakkereiser og for sammensatte reisearrangementer.

39) Medlemsstatene bør sikre at reisende som kjøper en pakkereise, har full beskyttelse mot insolvens hos arrangøren. De medlemsstater der arrangører er etablert, bør sikre at disse stiller sikkerhet for tilbakebetaling av alle beløp som er betalt av eller på vegne av de reisende, og dersom en pakkereise omfatter persontransport, for hjemtransport av den reisende i tilfelle insolvens hos arrangøren. Det bør imidlertid være mulig å tilby de reisende å fortsette pakkereisen. Medlemsstatene bør fortsatt kunne velge hvilken form insolvensbeskyttelsen skal ha, men må sikre at den er effektivt. Effektivitet innebærer at beskyttelsen er tilgjengelig så snart reisetjenester som følge av arrangørens likviditetsproblemer ikke ytes, ikke vil bli eller bare delvis vil bli ytt, eller dersom

([6]) Rådsbeslutning 2001/539/EF av 5. april 2001 om Det europeiske fellesskaps godkjenning av Overenskomst om innføring av visse ensartede regler for internasjonal luftbefordring (Montreal-konvensjonen) (EFT L 194 av 18.7.2001, s. 38).

([7]) Rådsbeslutning 2013/103/EU av 16. juni 2011 om undertegning og inngåelse av avtalen mellom Den europeiske union og Den mellomstatlige organisasjon for internasjonal jernbanetrafikk om Den europeiske unions tiltredelse til Overenskomst om internasjonal jernbanetrafikk (COTIF) av 9. mai 1980, som endret ved Vilnius-protokollen av 3. juni 1999 (EUT L 51 av 23.2.2013, s. 1).

([8]) Rådsbeslutning 2012/22/EU av 12. desember 2011 om Den europeiske Unions tiltredelse av 2002-protokollen til Aten-konvensjonen av 1974 om befordring av passasjerer og deres bagasje til sjøs, med unntak av artikkel 10 og 11 (EUT L 8 av 12.1.2012, s. 1).

([9]) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 261/2004 av 11. februar 2004 om fastsettelse av felles regler for erstatning og assistanse til passasjerer ved nektet ombordstigning og ved innstilte eller vesentlig forsinkede flyginger samt om oppheving av forordning (EØF) nr. 295/91 (EUT L 46 av 17.2.2004, s. 1).

UOFFISIELL OVERSETTELSE

tjenesteytere krever at de reisende betaler for disse. Medlemsstatene bør kunne kreve at arrangører gir de reisende et bevis som dokumenterer at de har en rett som kan gjøres gjeldende direkte overfor yteren av insolvensbeskyttelsen.

40) For at insolvensbeskyttelsen skal være effektivt bør den dekke forutsigbare betalinger som berøres av arrangørens insolvens, og dersom det er relevant, de forutsigbare utgiftene ved hjemtransport. Dette innebærer at beskyttelsen bør være tilstrekkelig til å dekke alle forutsigbare betalinger som er foretatt av eller på vegne av reisende for pakkereiser i høysesongen, idet det tas hensyn til perioden fra betalingen ble mottatt og til reisen eller ferien er over samt, dersom det er relevant, de forutsigbare utgiftene ved hjemtransport. Dette vil vanligvis bety at sikkerheten må dekke en tilstrekkelig høy prosentdel av arrangørens omsetning når det gjelder pakkereiser, og kan avhenge av faktorer som typen pakkereise som er solgt, herunder transportmåte, reisemål og eventuelle juridiske begrensninger eller arrangørens forpliktelser med hensyn til størrelsen på forskuddsbetalingene som denne kan godta, og tidspunktene for disse før pakkereisens begynnelse. Ettersom den nødvendige dekningen kan beregnes på grunnlag av de seneste kommersielle opplysninger, for eksempel omsetningen i siste regnskapsår, bør arrangører være forpliktet til å tilpasse insolvensbeskyttelsen dersom risikoene øker, herunder ved en vesentlig økning i salget av pakkereiser. Med henblikk på en effektiv insolvensbeskyttelse bør det imidlertid ikke være nødvendig å ta hensyn til svært usannsynlig risikoer, for eksempel samtidig insolvens hos flere av de største arrangørene, dersom dette i uforholdsmessig høy grad ville innvirke på kostnaden for beskyttelsen og dermed påvirke dens effektivitet. I slike tilfeller kan tilbakebetalingsgarantien begrenses.

41) På grunn av forskjellene i nasjonal lovgivning og praksis med hensyn til partene i en pakkereiseavtale og mottak av beløp som er betalt av eller på vegne av reisende, bør medlemsstatene kunne kreve at også formidlere sørger for insolvensbeskyttelse.

42) I samsvar med direktiv 2006/123/EF bør det fastsettes regler for å hindre at forpliktelsene til insolvensbeskyttelse virker som et hinder for den frie bevegeligheten for tjenester samt etableringsadgangen. Medlemsstatene bør derfor være forpliktet til å anerkjenne insolvensbeskyttelse i henhold til lovgivningen i etableringsstaten. For å forenkle det administrative samarbeidet og tilsynet med arrangører, og når det er relevant, med formidlere som driver virksomhet i forskjellige medlemsstater med hensyn til insolvensbeskyttelse, bør medlemsstatene være forpliktet til å utpeke sentrale kontaktpunkter.

43) Næringsdrivende som formidler sammensatte reisearrangementer, bør være forpliktet til å opplyse de reisende om at de ikke kjøper en pakkereise, og at den enkelte yter av reisetjenester alene er ansvarlig for at avtalene deres oppfylles på en tilfredsstillende måte. Næringsdrivende som formidler sammensatte reisearrangementer, bør i tillegg være forpliktet til å sørge for insolvensbeskyttelse for å kunne tilbakebetale de mottatte betalingene, og dersom de har ansvar for persontransport, for å sikre hjemtransport av de reisende, og bør opplyse de reisende om dette. Næringsdrivende som har ansvar for å oppfylle de individuelle avtalene som inngår i et sammensatt reisearrangement, omfattes av Unionens generelle regelverk om forbrukervern samt sektorvist EU-regelverk.

44) Ved fastsettelse av regler for insolvensbeskyttelsesordninger i forbindelse med pakkereiser og sammensatte reisearrangementer bør medlemsstatene ikke hindres i å ta hensyn til små bedrifters særlige situasjon, samtidig som de sikrer det samme beskyttelsesnivået for reisende.

45) Reisende bør være beskyttet mot feil som oppstår i bestillingsprosessen for pakkereiser og sammensatte reisearrangementer.

46) Det bør bekreftes at reisende ikke kan gi avkall på rettigheter som følger av dette direktiv, og at arrangører eller næringsdrivende som tilrettelegger sammensatte reisearrangementer, ikke kan unndra seg sine forpliktelser ved å hevde at de utelukkende opptrer som en yter av reisetjenester, en mellommann eller i egenskap av noe annet.

47) Medlemsstatene bør fastsette regler for sanksjoner ved overtredelse av nasjonale bestemmelser som innarbeider dette direktiv, og sikre at de gjennomføres. Sanksjonene bør være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

48) Vedtakelse av dette direktiv gjør det nødvendig å tilpasse visse unionsrettsakter om forbrukervern. Det bør særlig presiseres at europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2006/2004([10]) får anvendelse ved overtredelse av dette direktiv. Ettersom

([10]) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2006/2004 av 27. oktober 2004 om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for håndheving av

UOFFISIELL OVERSETTELSE

europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/83/EU([11]) i sin nåværende form ikke får anvendelse på avtaler som omfattes av direktiv 90/314/EØF, må direktiv 2011/83/EU også endres for å sikre at det fortsatt får anvendelse på individuelle reisetjenester som inngår i et sammensatt reisearrangement, i den grad disse individuelle tjenestene ikke på annen måte er unntatt fra virkeområdet for direktiv 2011/83/EU, og at visse forbrukerrettigheter fastsatt i nevnte direktiv også får anvendelse på pakkereiser.

49) Dette direktiv berører ikke reglene for vern av personopplysninger fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning 95/46/EF([12]) og Unionens regler for internasjonal privatrett, herunder europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 593/2008([13]).

50) Det bør presiseres at dette direktivs regelverksbaserte krav til insolvensbeskyttelse og opplysninger i forbindelse med sammensatte reisearrangementer, også bør gjelde for næringsdrivende som ikke er etablert i en medlemsstat, men som på en eller annen måte retter sin virksomhet, i betydningen fastsatt i forordning (EF) nr. 593/2008 og europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1215/2012([14]), mot en eller flere medlemsstater.

51) Ettersom målet for dette direktiv, som er å bidra til at det indre marked virker på en tilfredsstillende måte og å oppnå et så høyt og ensartet nivå for forbrukervern som mulig, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene, men på grunn av sitt omfang bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.

52) Dette direktiv er forenlig med de grunnleggende rettigheter og de prinsipper som er anerkjent i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter. Dette direktiv er særlig forenlig med friheten til å drive næringsvirksomhet fastsatt i artikkel 16 i pakten, samtidig som det sikres et høyt nivå for forbrukervern i Unionen i samsvar med artikkel 38 i pakten.

53) I samsvar med den felles politiske erklæringen fra medlemsstatene og Kommisjonen av 28. september 2011 om forklarende dokumenter([15]) har medlemsstatene forpliktet seg til at meldingen om innarbeidingstiltakene i berettigede tilfeller skal følges av ett eller flere dokumenter som forklarer sammenhengen mellom et direktivs bestanddeler og de tilsvarende delene av de nasjonale innarbeidingsdokumentene. Med hensyn til dette direktiv anser regelgiveren at oversendingen av slike dokumenter er berettiget.

54) Direktiv 90/314/EØF bør derfor oppheves —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

KAPITTEL I

FORMÅL, VIRKEOMRÅDE, DEFINISJONER OG HARMONISERINGSNIVÅ

Artikkel 1

Formål

Formålet med dette direktiv er å bidra til at det indre marked fungerer på en tilfredsstillende måte og å oppnå et høyt og så ensartet nivå for forbrukervern som mulig ved å foreta en tilnærming av visse aspekter av medlemsstatenes lover og forskrifter som gjelder avtaler mellom reisende og næringsdrivende om pakkereiser og sammensatte reisearrangementer.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

forbrukervernlovgivning (forordningen om forbrukervernsamarbeid) (EUT L 364 av 9.12.2004, s. 1).

([11]) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/83/EU av 25. oktober 2011 om forbrukerrettigheter, om endring av rådsdirektiv 93/13/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/44/EF og om oppheving av rådsdirektiv 85/577/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 97/7/EF (EUT L 304 av 22.11.2011, s. 64).

([12]) Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger (EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31).

([13]) Europaparlaments- og rådsforordning 593/2008 (EF) av 17. juni 2008 om hvilken lovgivning som får anvendelse på avtaleforpliktelser (Roma I) (EUT L 177 av 4.7.2008, s. 6).

([14]) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1215/2012 av 12. desember 2012 om domsmyndighet og anerkjennelse og fullbyrdelse av rettsavgjørelser på det sivilrettslige og handelsmessige område (EUT L 351 av 20.12.2012, s. 1).

([15]) EUT C 369 av 17.12.2011, s. 14.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Dette direktiv får anvendelse på pakkereiser som tilbys for salg eller selges av næringsdrivende til reisende, og på sammensatte reisearrangementer som formidles av næringsdrivende til reisende.

Slettet: formidler

2. Dette direktiv får ikke anvendelse på

a) pakkereiser og sammensatte reisearrangementer som varer kortere enn 24 timer, med mindre innkvartering over natten inngår,

b) pakkereiser som tilbys, og sammensatte reisearrangementer som formidles leilighetsvis og på ideelt grunnlag og bare til en begrenset gruppe reisende,

Slettet: tilrettelegges

c) pakkereiser og sammensatte reisearrangementer som kjøpes på grunnlag av en generell avtale om organisering av en forretningsreise mellom en næringsdrivende og en annen fysisk eller juridisk person som opptrer for formål som gjelder vedkommendes nærings-, forretnings-, håndverks- eller yrkesvirksomhet.

3. Dette direktiv berører ikke nasjonal alminnelig avtalerett, for eksempel bestemmelsene om en avtales gyldighet, utforming eller virkning, i den grad allmenne avtalerettslige aspekter ikke er regulert i dette direktiv.

Artikkel 3

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

1) «reisetjeneste»

   a) persontransport,

   b) innkvartering som ikke er en integrert del av persontransport, og som ikke skjer med tanke på bosetning,

   c) utleie av biler, andre motorvogner som definert i artikkel 3 nr. 11 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/46/EF([16]), eller motorsykler som krever et førerkort for klasse A i samsvar med artikkel 4 nr. 3 bokstav c) i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/126/EF([17]),

   d) enhver annen turisttjeneste som ikke er en integrert del av en reisetjeneste i henhold til bokstav a), b) eller c),

2) «pakkereise» en kombinasjon av minst to forskjellige typer reisetjenester med henblikk på samme reise eller ferie dersom

   a) nevnte tjenester kombineres av én næringsdrivende, herunder på anmodning fra den reisende eller i samsvar med den reisendes valg, før det inngås én avtale om alle tjenestene, eller

   b) nevnte tjenester, uavhengig av om det inngås separate avtaler med individuelle ytere av reisetjenester,

      i) kjøpes fra ett utsalgssted, og nevnte tjenester er blitt valgt før den reisende samtykker i å betale,

      ii) tilbys, selges eller faktureres til en inklusivpris, eller totalpris,

      iii) annonseres eller selges under betegnelsen «pakkereise» eller en lignende betegnelse,

      iv) kombineres etter inngåelse av en avtale der en næringsdrivende gir den reisende rett til å velge blant et utvalg av forskjellige typer reisetjenester, eller

([16]) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/46/EF av 5. september 2007 om fastsettelse av en ramme for godkjenning av motorvogner og deres tilhengere, og av systemer, deler og tekniske enheter til slike motorvogner (rammedirektiv) (EUT L 263 av 9.10.2007, s. 1).

([17]) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/126/EF av 20. desember 2006 om førerkort (omarbeiding) (EUT L 403 av 30.12.2006, s. 18).

UOFFISIELL OVERSETTELSE

v) kjøpes fra separate næringsdrivende gjennom lenkede nettbestillingsprosesser der den reisendes navn, betalingsopplysninger og e-postadresse overføres fra den næringsdrivende som den første avtalen inngås med, til en eller flere andre næringsdrivende, og en avtale med en eller flere av de sistnevnte næringsdrivende inngås senest 24 timer etter at bestillingen av den første reisetjenesten er bekreftet.

En kombinasjon av reisetjenester der høyst én type reisetjeneste som nevnt i nr. 1 bokstav a), b) eller c) kombineres med en eller flere turisttjenester som nevnt i nr. 1 bokstav d), er ikke en pakkereise dersom sistnevnte tjenester

a) ikke utgjør en vesentlig andel av kombinasjonens verdi og ikke annonseres som og på annen måte utgjør et vesentlig element i kombinasjonen, eller

b) ikke velges og kjøpes før etter at gjennomføringen av en reisetjeneste som nevnt i nr. 1 bokstav a), b) eller c) har startet,

3) «pakkereiseavtale» en avtale om en pakkereise som helhet, eller dersom pakkereisen omfattes av separate avtaler, alle avtaler som omfatter reisetjenestene som inngår i pakkereisen,

4) «pakkereisens begynnelse» tidspunktet da gjennomføringen av reisetjenestene som inngår i pakkereisen, begynner,

5) «sammensatt reisearrangement» minst to forskjellige typer reisetjenester som kjøpes med henblikk på samme reise eller ferie, som ikke utgjør en pakkereise, og som fører til at det inngås separate avtaler med hver enkelt yter av reisetjenester, dersom en næringsdrivende formidler

a) de reisendes separate valg og separate betaling for hver reisetjeneste i løpet av ett besøk hos eller én henvendelse til dennes utsalgssted, eller

b) målbevisst kjøp av minst én ytterligere reisetjeneste fra en annen næringsdrivende, når en avtale med en slik annen næringsdrivende inngås senest 24 timer etter at bestillingen av den første reisetjenesten er bekreftet.

Dersom det kjøpes bare én type reisetjeneste som nevnt i nr. 1 bokstav a), b) eller c) og én eller flere turisttjenester som nevnt i nr. 1 bokstav d), utgjør de ikke et sammensatt reisearrangement dersom sistnevnte tjenester ikke står for en vesentlig andel av tjenestenes kombinerte verdi, og ikke annonseres som og på annen måte utgjør en vesentlig bestanddel av reisen eller ferien.

6) «reisende» enhver person som har til hensikt å inngå en avtale på grunnlag av dette direktiv, eller som har rett til å reise på grunnlag av en avtale inngått innenfor rammen av dette direktiv,

7) «næringsdrivende» enhver fysisk eller juridisk person, privat eller offentlig, som i forbindelse med avtaler som omfattes av dette direktiv, handler for formål som gjelder vedkommendes nærings-, forretnings-, håndverks- eller yrkesvirksomhet, og enhver som handler i vedkommendes navn eller på vedkommendes vegne, uansett om vedkommende opptrer i egenskap av arrangør, formidler eller næringsdrivende som formidler et sammensatt reisearrangement, eller som yter av reisetjenester,

8) «arrangør» en næringsdrivende som kombinerer og selger eller tilbyr for salg pakkereiser, enten direkte eller gjennom eller sammen med en annen næringsdrivende, eller den næringsdrivende som overfører den reisendes opplysninger til en annen næringsdrivende i samsvar med nr. 2 bokstav b) v),

9) «formidler» en annen næringsdrivende enn arrangøren som selger eller tilbyr for salg pakkereiser som er kombinert av en arrangør,

10) «etablering» etablering som definert i artikkel 4 nr. 5 i direktiv 2006/123/EF,

11) «varig medium» enhver innretning som gjør det mulig for den reisende eller den næringsdrivende å lagre opplysninger som er rettet til disse personlig, på en slik måte at opplysningene er tilgjengelige for bruk i framtiden i et tidsrom som er tilstrekkelig for opplysningenes formål, og som gir mulighet til uendret gjengivelse av de lagrede opplysningene,

12) «uunngåelige og ekstraordinære omstendigheter» en situasjon som den part som påberoper seg en slik situasjon, ikke har kontroll over, og hvis konsekvenser ikke hadde kunnet avverges, selv om alle rimelige tiltak var blitt truffet,

13) «manglende samsvar» manglende eller mangelfull levering av reisetjenestene som inngår i en pakkereise,

UOFFISIELL OVERSETTELSE

14) «mindreårig» en person under 18 år,

15) «utsalgssted» ethvert forretningslokale for detaljhandel, mobilt eller fast, eller et detaljhandelsnettsted eller lignende nettstrukturer, herunder når nettstedene for detaljhandel eller nettsalgsstedene presenteres for reisende som ett salgssted, herunder en telefontjeneste,

16) «hjemtransport» den reisendes reise tilbake til avgangsstedet eller til et annet sted som avtalepartene blir enige om.

Artikkel 4

Harmoniseringsnivå

Medlemsstatene skal i nasjonal lovgivning ikke beholde eller innføre bestemmelser som avviker fra bestemmelsene i dette direktiv, herunder strengere eller mindre strenge bestemmelser, for å sikre et annet nivå for vern av reisende, med mindre noe annet er fastsatt i dette direktiv.

KAPITTEL II

OPPLYSNINGSPLIKT OG INNHOLDET I PAKKEREISEAVTALEN

Artikkel 5

Forhåndsopplysninger

1. Medlemsstatene skal sikre at arrangøren, og når pakkereisen selges via en formidler, også formidleren, før den reisende blir bundet av en pakkereiseavtale eller et tilsvarende tilbud, gir den reisende standardopplysninger ved hjelp av det relevante skjemaet angitt i vedlegg I del A eller del B, og dersom det er relevant for pakkereisen, følgende opplysninger:

a) reisetjenestenes viktigste kjennetegn:

i) reisemålet/-målene, reiserute og oppholdets varighet, med angivelse av datoer, og dersom innkvartering inngår, antall netter som inngår,

ii) transportmidler, type transport og transportkategorier, steder, datoer og tidspunkter for avreise og retur, steder der det gjøres stopp underveis og varigheten av disse samt transportforbindelser.

Dersom det nøyaktige tidspunktet ennå ikke er fastsatt, skal arrangøren, og dersom det er relevant, formidleren, opplyse den reisende om det omtrentlige tidspunktet for avreise og retur,

iii) innkvarteringsstedets beliggenhet, hovedkjennetegn og dersom det er relevant, kategori i henhold til reglene i bestemmelseslandet,

iv) måltider som inngår,

v) besøk, utflukt(er) eller andre tjenester som inngår i den samlede prisen som er avtalt for pakkereisen,

vi) dersom det ikke framgår av sammenhengen, hvorvidt noen av reisetjenestene ytes den reisende som en del av en gruppe, og dersom dette er tilfellet og når det er mulig, den omtrentlige størrelsen på gruppen,

vii) dersom den reisendes utbytte av andre turisttjenester avhenger av effektiv muntlig kommunikasjon, språket som nevnte tjenester vil utført på, og

viii) hvorvidt reisen eller ferien generelt sett er egnet for bevegelseshemmede personer, og på anmodning fra den reisende, nøyaktige opplysninger om hvorvidt reisen eller ferien er egnet under hensyn til den reisendes behov,

UOFFISIELL OVERSETTELSE

b) arrangørens, og dersom det er relevant, formidlerens handelsnavn, fysiske adresse, telefonnummer, og dersom det er relevant, e-postadresse,

c) pakkereisens samlede pris, herunder skatter og eventuelle tilleggsavgifter, gebyrer og andre kostnader, eller dersom nevnte kostnader ikke med rimelighet kan beregnes før avtalen inngås, en angivelse av hvilken type tilleggskostnader den reisende eventuelt vil måtte betale,

d) betalingsmåter, herunder eventuelle beløp eller prosentdel av prisen som skal betales på forskudd, og tidsplanen for betaling av restbeløpet eller økonomiske garantier som skal betales eller stilles av den reisende,

e) det minste antall personer som kreves for at pakkereisen skal finne sted, og fristen nevnt i artikkel 12 nr. 3 bokstav a) før pakkereisens begynnelse for å kunne si opp avtalen dersom dette antallet ikke nås,

f) generelle opplysninger om pass- og visumkrav, herunder om omtrent hvor lang tid det tar å oppå visering, og opplysninger om helsepolitiske formaliteter i bestemmelseslandet,

g) opplysninger om at den reisende til enhver tid før pakkereisens begynnelse kan si opp avtalen mot betaling av et passende oppsigelsesgebyr, eller dersom det er relevant, de standardiserte hevingsgebyrene som arrangøren krever i samsvar med artikkel 12 nr. 1,

h) opplysninger om frivillig eller lovpliktig forsikring som dekker kostnadene for den reisendes avslutning av avtalen eller kostnadene for assistanse, herunder hjemtransport, i tilfelle ulykke, sykdom eller død.

Slettet: heve

Slettet: heve

Slettet: heving

Slettet: heving

For pakkereiseavtaler som inngås per telefon, skal arrangøren, og dersom det er relevant, formidleren, gi den reisende standardopplysningene angitt i vedlegg I del B samt opplysningene angitt i nr. 1 bokstav a)–h).

2. Når det gjelder pakkereiser som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) v), skal arrangøren og den næringsdrivende som opplysningene overføres til, sikre at de begge, før den reisende blir bundet av en avtale eller et tilsvarende tilbud, gir opplysningene angitt i nr. 1 første ledd bokstav a)–h) i denne artikkel i den grad det er relevant for de respektive reisetjenestene de tilbyr. Arrangøren skal samtidig også gi standardopplysningene ved hjelp av skjemaet i vedlegg I del C.

3. Opplysningene nevnt i nr. 1 og 2 skal gis på en klar, forståelig og tydelig måte. Dersom opplysningene gis skriftlig, skal de være leselige.

Artikkel 6

Bindende opplysninger som skal gis før avtale inngås, og inngåelse av pakkereiseavtalen

1. Medlemsstatene skal sikre at opplysningene som gis den reisende i henhold til artikkel 5 nr. 1 første ledd bokstav a), c), d), e) og g), utgjør en integrert del av pakkereiseavtalen og skal ikke endres, med mindre avtalepartene uttrykkelig avtaler noe annet. Før pakkereiseavtalen inngås, skal arrangøren, og dersom det er relevant, formidleren, formidle på en klar, forståelig og tydelig måte til den reisende alle endringer som gjøres i opplysningene som skal gis før avtale inngås.

2. Dersom arrangøren, og dersom det er relevant, formidleren, ikke har oppfylt opplysningskravene som gjelder tilleggsavgifter, gebyrer eller andre kostnader som nevnt i artikkel 5 nr. 1 første ledd bokstav c) før pakkereiseavtalen inngås, skal den reisende ikke betale nevnte avgifter, gebyrer eller andre kostnader.

Artikkel 7

Innholdet i pakkereiseavtalen og dokumenter som skal utleveres før pakkereisens begynnelse

1. Medlemsstatene skal sikre at språket i pakkereiseavtalene er klart og forståelig, og at avtalene er leselige dersom de er skriftlige. Ved inngåelse av pakkereiseavtalen eller uten unødig opphold deretter skal arrangøren eller formidleren gi den reisende en kopi eller en bekreftelse av avtalen på et varig medium. Den reisende har rett til å be om en kopi i papirform dersom pakkereiseavtalen er inngått med begge parter fysisk til stede samtidig.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

Når det gjelder avtaler inngått utenom faste forretningslokaler som definert i artikkel 2 nr. 8 i direktiv 2011/83/EU, skal en kopi eller bekreftelse av pakkereiseavtalen gis til den reisende i papirform, eller dersom den reisende samtykker, på et annet varig medium.

2. Pakkereiseavtalen eller bekreftelsen på avtalen skal gjengi avtalens fulle innhold, som skal omfatte opplysningene omhandlet i artikkel 5 nr. 1 første ledd bokstav a)–h) samt følgende opplysninger:

a) den reisendes særlige krav som arrangøren har godtatt,

b) opplysninger om at arrangøren er:

i) ansvarlig for at alle reisetjenester som inngår i avtalen, leveres på en tilfredsstillende måte i samsvar med artikkel 13 og

ii) forpliktet til å yte bistand dersom den reisende er i vanskeligheter, i samsvar med artikkel 16,

c) navnet på og kontaktopplysningene til enheten som har ansvar for insolvensbeskyttelsen, herunder dens fysiske adresse, og dersom det er relevant, navnet på og kontaktopplysningene til vedkommende myndighet som den berørte medlemsstat har utpekt for dette formål,

d) navnet på, adressen, telefonnummeret, e-postadressen, og dersom det er relevant, faksnummeret til arrangørens lokale representant, til et kontaktpunkt eller til en annen tjeneste som gjør det mulig for den reisende å kontakte arrangøren raskt og kommunisere effektivt med vedkommende, anmode om bistand dersom den reisende er i vanskeligheter, eller klage over et eventuelt manglende samsvar som konstateres under gjennomføringen av pakkereisen,

e) opplysning om at den reisende har plikt til å informere om ethvert manglende samsvar som konstateres under gjennomføringen av pakkereisen, i samsvar med artikkel 13 nr. 2,

f) dersom en mindreårig reiser uten foreldre eller en annen godkjent person på grunnlag av en pakkereiseavtale der innkvartering inngår, opplysninger som gjør det mulig å oppnå direkte kontakt med den mindreårige eller personen som har ansvar for den mindreårige, på det stedet der den mindreårige oppholder seg,

g) opplysninger om tilgjengelige interne framgangsmåter for klagebehandling og om prosedyrer for alternativ tvisteløsning (AT-prosedyrer) i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/11/EU([18]), og dersom det er relevant, om AT-organet som den næringsdrivende omfattes av, og om plattformen for nettbasert tvisteløsning i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 524/2013([19]),

h) opplysninger om den reisendes rett til å overdra avtalen til en annen reisende i samsvar med artikkel 9.

3. Når det gjelder pakkereiser som definert i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) v), skal den næringsdrivende som opplysningene overføres til, underrette arrangøren om inngåelsen av kontrakten som fører til at det opprettes en pakkereise. Den næringsdrivende skal gi arrangøren de opplysningene som er nødvendig for at vedkommende kan oppfylle sine forpliktelser som arrangør.

Så snart arrangøren er underrettet om at en pakkereise er opprettet, skal arrangøren gi den reisende opplysningene nevnt i nr. 2 bokstav a)–h) på et varig medium.

4. Opplysningene nevnt i nr. 2 og 3 skal gis på en klar, forståelig og tydelig måte.

5. I god tid før pakkereisens begynnelse skal arrangøren gi den reisende de nødvendige kvitteringer, reisekuponger og billetter, opplysninger om planlagte avreisetidspunkter, og dersom det er relevant, om fristen for innsjekking samt planlagte tidspunkter for stopp underveis, transportforbindelser og ankomst.

Slettet: r

UOFFISIELL OVERSETTELSE

([18]) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/11/EU av 21. mai 2013 om alternativ tvisteløsning i forbrukersaker og om endring av forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2009/22/EF (ATF-direktivet) (EUT L 165 av 18.6.2013, s. 63).

([19]) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 524/2013 av 21. mai 2013 om nettbasert tvisteløsning i forbrukersaker og om endring av forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2009/22/EF (NTF-forordningen) (EUT L 165 av 18.6.2013, s. 1).

Artikkel 8

Bevisbyrde

Bevisbyrden for oppfyllelse av opplysningskravene i dette kapittel påhviler den næringsdrivende.

KAPITTEL III

ENDRINGER I PAKKEREISEAVTALEN FØR PAKKEREISENS BEGYNNELSE

Slettet: R

Artikkel 9

Overdragelse av pakkereiseavtalen til en annen reisende

1. Medlemsstatene skal sikre at en reisende, etter å gitt arrangøren et rimelig varsel på et varig medium før pakkereisens begynnelse, kan overdra pakkereiseavtalen til en person som oppfyller alle vilkårene som gjelder for avtalen. Et varsel gitt senest sju dager før pakkereisens begynnelse skal i alle tilfeller anses som rimelig.

Slettet: r

2. Den som overdrar pakkereiseavtalen, og erververen, skal være solidarisk ansvarlige for å betale restbeløpet og for eventuelle tilleggsavgifter, gebyrer eller andre kostnader som overdragelsen medfører. Arrangøren skal opplyse overdrageren om de faktiske kostnadene forbundet med overdragelsen. Disse kostnadene skal ikke være urimelige og skal ikke overskride arrangørens faktiske kostnader som følger av overdragelse av pakkereiseavtalen.

3. Arrangøren skal stille til disposisjon for overdrageren dokumentasjon på tilleggskostnader, gebyrer eller andre kostnader som overdragelsen av pakkereiseavtalen medfører.

Artikkel 10

Endring av prisen

1. Medlemsstatene skal sikre at etter inngåelse av pakkereiseavtalen kan prisene økes bare dersom avtalen uttrykkelig har forbehold om denne muligheten, og den angir at den reisende har rett til prisreduksjon i henhold til nr. 4. I slike tilfeller skal det framgå av pakkereiseavtalen hvordan prisjusteringer skal beregnes. Prisøkninger skal utelukkende være mulig som en direkte følge av endringer i

a) prisen på persontransport som følge av prisen på drivstoff eller andre energikilder,

b) skatte- eller avgiftsnivået for reisetjenestene som inngår i avtalen, og som pålegges av tredjemann som ikke medvirker direkte i gjennomføringen av pakkereisen, herunder turistskatter, landingsavgifter, inn- eller utskipingsavgifter i havner og tilsvarende avgifter i lufthavner, eller

c) valutakurser som er relevant for pakkereisen.

2. Dersom prisøkningen nevnt i nr. 1 i denne artikkel er på mer enn 8 % av den samlede prisen for pakkereisen, får artikkel 11 nr. 2–5 anvendelse.

3. Uavhengig av prisøkningens omfang, skal en prisøkning være mulig bare dersom arrangøren underretter den reisende om økningen på en tydelig og forståelig måte sammen med en begrunnelse og en beregning, på et varig medium, senest 20 dager før pakkereisens begynnelse.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

4. Dersom muligheten for prisøkninger er nevnt i pakkereiseavtalener, skal den reisende ha rett til en prisreduksjon som tilsvarer eventuelle reduksjoner i kostnadene nevnt i nr. 1 bokstav a), b) og c) som oppstår etter at avtalen er inngått, og før pakkereisens begynnelse.

5. I tilfelle av en prisreduksjon skal arrangøren ha rett til å trekke faktiske administrasjonskostnader fra tilbakebetalingen som arrangøren skylder den reisende. På anmodning fra den reisende skal arrangøren framlegge dokumentasjon for nevnte administrasjonskostnader.

Artikkel 11

Endring av andre vilkår i pakkereiseavtalen

1. Medlemsstatene skal sikre at arrangøren, før pakkereisens begynnelse, ikke ensidig endrer vilkårene i pakkereiseavtalen, bortsett fra prisen i samsvar med artikkel 10, med mindre

a) arrangøren har forbeholdt seg denne retten i avtalen,

b) endringen er uvesentlig og

c) arrangøren underretter den reisende om endringen på en klar, forståelig og tydelig måte på et varig medium.

2. Dersom arrangøren, før pakkereisens begynnelse, er tvunget til å foreta vesentlige endringer i noen av de viktigste kjennetegnene ved reisetjenestene som nevnt i artikkel 5 nr. 1 første ledd bokstav a), eller ikke kan oppfylle de særlige kravene som nevnt i artikkel 7 nr. 2 bokstav a) eller foreslår å øke prisen på pakkereisen med mer enn 8 % i samsvar med artikkel 10 nr. 2, kan den reisende innen en rimelig frist som angis av arrangøren

a) godta den foreslåtte endringen eller

b) si opp avtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr.

Dersom den reisende sier opp pakkereiseavtalen, kan den reisende, dersom arrangøren tilbyr dette, godta en alternativ pakkereise som er kvalitetsmessig likeverdig eller bedre, dersom det er mulig.

3. Arrangøren skal uten unødig opphold underrette den reisende på en klar, forståelig og tydelig måte på et varig medium om

a) de foreslåtte endringene nevnt i nr. 2, og dersom det er relevant i samsvar med nr. 4, hvilken konsekvens disse har for prisen på pakkereisen,

b) en rimelig frist for når den reisende må underrette arrangøren om sin beslutning i henhold til nr. 2,

c) konsekvensene dersom den reisende ikke svarer innen fristen nevnt i bokstav b), i samsvar med gjeldende nasjonal lovgivning og

d) dersom det er relevant, den alternative pakkereisen som tilbys, og prisen på denne.

4. Dersom endringene i pakkereiseavtalen nevnt i nr. 2 første ledd eller den alternative pakkereisen nevnt i nr. 2 annet ledd fører til en pakkereise med lavere kvalitet eller pris, skal den reisende ha rett til en passende prisreduksjon.

5. Dersom pakkereiseavtalen sies opp i henhold til nr. 2 første ledd bokstav b) i denne artikkel og den reisende ikke godtar en erstatningspakkereise, skal arrangøren tilbakebetale alle beløp som er betalt av eller på vegne av den reisende, uten unødig opphold og under alle omstendigheter senest 14 dager etter heving av avtalen. Artikkel 14 nr. 2, 3, 4, 5 og 6 får tilsvarende anvendelse.

Artikkel 12

Opphør av pakkereiseavtalen og angrerett før pakkereisens begynnelse

1. Medlemsstatene skal sikre at den reisende kan si opp pakkereiseavtalen når som helst før pakkereisens begynnelse. Dersom den reisende sier opp pakkereiseavtalen i henhold til dette nummer, kan den reisende være forpliktet til å betale et passende og forsvarlig oppsigelsesgebyr til arrangøren. I pakkereiseavtalen kan det fastsettes rimelige standardiserte oppsigelsesgebyrer basert på tidspunktet for heving av avtalen før pakkereisens begynnelse, samt forventede kostnadsbesparelser og inntekter fra en alternativ bruk av reisetjenestene. I fravær av standardiserte oppsigelsesgebyrer skal oppsigelsesgebyrets størrelse tilsvare prisen på pakkereisen fratrukket kostnadsbesparelsene og inntektene fra en alternativ bruk av reisetjenestene. Dersom den reisende ber om det, skal

Slettet: r

Slettet: r

Slettet: r

Slettet: heve

Slettet: heving

Slettet: hever

Slettet: heves

Slettet: Heving

Slettet: r

Slettet: heve

Slettet: r

Slettet: hever

Slettet: heving

Slettet: heving

Slettet: r

Slettet: heving

Slettet: heving

UOFFISIELL OVERSETTELSE

arrangøren framlegge en begrunnelse for oppsigelsesbeløpenes størrelse.

2. Uten hensyn til nr. 1 skal den reisende ha rett til å si opp pakkereiseavtalen før pakkereisens begynnelse uten å betale et oppsigelsesgebyr dersom det inntreffer uunngåelige og ekstraordinære omstendigheter på bestemmelsesstedet eller i dets umiddelbare nærhet som i vesentlig grad påvirker gjennomføringen av pakkereisen, eller som i vesentlig grad påvirker transporten av personer til bestemmelsesstedet. Ved oppsigelse av pakkereiseavtalen i henhold til dette nummer har den reisende rett til å få tilbakebetalt alle beløp i sin helhet som er betalt for pakkereisen, men har ikke rett til erstatning i tillegg.

3. Arrangøren kan si opp pakkereiseavtalen og tilbakebetale til den reisende i sin helhet alle beløp som er betalt for pakkereisen, men skal ikke være ansvarlig for erstatning i tillegg dersom

a) antallet personer påmeldt til pakkereisen er lavere enn minsteantallet angitt i avtalen, og arrangøren underretter den reisende om heving av avtalen innen fristen fastsatt i avtalen, men senest

   i) 20 dager før pakkereisens begynnelse ved reiser som varer i mer enn seks dager,

   ii) sju dager før pakkereisens begynnelse ved reiser som varer mellom to og seks dager,

   iii) 48 timer før pakkereisens begynnelse ved reiser som varer i mindre enn to dager,

   eller

b) arrangøren er forhindret fra å oppfylle avtalen på grunn av uunngåelige og ekstraordinære omstendigheter, og underretter den reisende om hevingen av avtalen uten unødig opphold før pakkereisens begynnelse.

4. Arrangøren skal foreta de tilbakebetalinger som kreves i henhold til nr. 2 og 3, eller med hensyn til nr. 1, refundere alle betalinger som er foretatt av eller på vegne av den reisende for pakkereisen, fratrukket et passende hevingsgebyr. Slike tilbakebetalinger skal foretas til den reisende uten unødig opphold og senest 14 dager etter at pakkereiseavtalen er sagt opp.

5. Når det gjelder avtaler inngått utenom faste forretningslokaler, kan medlemsstatene i sin nasjonale lovgivning fastsette at den reisende har en angrerett på 14 dager på pakkereiseavtalen uten å måtte gi en begrunnelse for dette.

KAPITTEL IV

GJENNOMFØRING AV PAKKEREISEN

Artikkel 13

Ansvar for gjennomføring av pakkereisen

1. Medlemsstatene skal sikre at arrangøren har ansvar for å levere reisetjenestene som inngår i pakkereiseavtalen, uavhengig av om tjenestene skal leveres av arrangøren eller av andre ytere av reisetjenester.

Medlemsstatene kan i sin nasjonale lovgivning opprettholde eller innføre bestemmelser om at formidleren også har ansvar for gjennomføring av pakkereisen. I et slikt tilfelle får bestemmelsene i artikkel 7 og kapittel III, dette kapittel og kapittel V som gjelder for arrangøren, også anvendelse for formidleren.

2. Den reisende skal underrette arrangøren uten unødig opphold, idet det tas hensyn til omstendighetene, om et eventuelt manglende samsvar som konstateres under gjennomføringen av en reisetjeneste som inngår i pakkereiseavtalen.

3. Dersom noen av reisetjenestene ikke leveres i samsvar med pakkereiseavtalen, skal arrangøren avhjelpe det manglende samsvaret, med mindre

a) det er umulig, eller

b) det medfører uforholdsmessige kostnader, idet det tas hensyn til omfanget av det manglende samsvaret og verdien av de berørte reisetjenestene.

Dersom arrangøren ikke avhjelper det manglende samsvaret, i samsvar med første ledd bokstav a) eller b) i dette nummer, får artikkel 14 anvendelse.

Slettet: hevings

Slettet: heve

Slettet: r

Slettet: heving

Slettet: heving

Slettet: heve

Slettet: hevet

UOFFISIELL OVERSETTELSE

4. Dersom arrangøren ikke avhjelper det manglende samsvaret innen en rimelig frist fastsatt av den reisende, kan den reisende, uten at unntakene fastsatt i nr. 3 berøres, gjøre dette selv og kreve å få tilbakebetalt de nødvendige utgiftene. Den reisende behøver ikke å angi en frist dersom arrangøren nekter å avhjelpe det manglende samsvaret, eller dersom det manglende samsvaret må avhjelpes umiddelbart.

5. Dersom en vesentlig del av reisetjenestene ikke kan leveres som avtalt i pakkereiseavtalen, skal arrangøren, uten tilleggskostnader for den reisende, tilby passende alternative ytelser av tilsvarende eller høyere kvalitet enn dem som er fastsatt i avtalen dersom det er mulig, med henblikk på pakkereisens fortsettelse, herunder dersom transport av den reisende tilbake til avreisestedet ikke gjennomføres som avtalt.

Dersom de foreslåtte alternative ytelsene fører til en pakkereise med lavere kvalitet enn det som er fastsatt i pakkereiseavtalen, skal arrangøren gi den reisende en passende prisreduksjon.

Den reisende kan avvise de foreslåtte ytelsene bare dersom de ikke er sammenlignbare med det som er avtalt i pakkereiseavtalen, eller dersom prisreduksjonen som gis, er utilstrekkelig.

6. Dersom manglende samsvar i vesentlig grad påvirker gjennomføringen av pakkereisen og arrangøren ikke har avhjulpet dette innen en rimelig frist fastsatt av den reisende, kan den reisende heve pakkereiseavtalen uten å betale et hevingsgebyr og kan, dersom det er relevant, i samsvar med artikkel 14 kreve prisreduksjon og/eller erstatning.

Dersom det viser seg umulig å finne alternative ytelser, eller dersom den reisende avviser de foreslåtte alternative ytelsene i samsvar med nr. 5 tredje ledd i denne artikkel, har den reisende, dersom det er relevant, uten å heve pakkereiseavtalen rett til prisreduksjon og/eller erstatning i samsvar med artikkel 14.

Dersom pakkereisen omfatter persontransport, skal arrangøren i tilfellene nevnt i første og annet ledd også sørge for hjemtransport av den reisende med et likeverdig transportmiddel uten unødig opphold og uten ekstra kostnader for den reisende.

7. Dersom uunngåelige og ekstraordinære omstendigheter gjør det umulig å sikre den reisendes hjemreise i samsvar med pakkereiseavtalen, skal arrangøren bære kostnadene for nødvendig innkvartering, om mulig i en likeverdig kategori, i en periode på høyst tre netter per reisende. Dersom det i Unionens regelverk om passasjerrettigheter er fastsatt lengre perioder som gjelder for det relevante transportmiddelet som brukes i forbindelse med den reisendes retur, gjelder disse periodene.

8. Kostnadsbegrensningen nevnt i nr. 7 i denne artikkel får ikke anvendelse på bevegelseshemmede personer som definert i artikkel 2 bokstav a) i forordning (EF) No 1107/2006, og personer som ledsager dem, gravide og mindreårige som reiser alene samt personer med behov for særskilt medisinsk assistanse, forutsatt at arrangøren er blitt underrettet om deres særlige behov minst 48 timer før pakkereisens begynnelse. Arrangøren kan ikke påberope seg uunngåelige og ekstraordinære omstendigheter for å begrenses ansvaret omhandlet i nr. 7 i denne artikkel dersom den berørte transportøren ikke kan påberope seg nevnte omstendigheter i henhold til gjeldende unionsregelverk.

Artikkel 14

Prisreduksjon og erstatning

1. Medlemsstatene skal sikre at den reisende har rett til en passende prisreduksjon for perioder med manglende samsvar, med mindre arrangøren dokumenterer at det manglende samsvaret kan tilskrives den reisende.

2. Den reisende skal ha rett til å motta en passende erstatning fra arrangøren for enhver skade den reisende rammes av som følge av manglende samsvar. Erstatningen skal gis uten unødig opphold.

3. Den reisende har ikke rett til erstatning dersom arrangøren dokumenterer at det manglende samsvaret

a) kan tilskrives den reisende,

UOFFISIELL OVERSETTELSE

b) kan tilskrives tredjemann som ikke er knyttet til leveringen av reisetjenestene som inngår i pakkereiseavtalen, og som ikke kan forutses eller unngås, eller

c) skyldes uunngåelige og ekstraordinære omstendigheter.

4. I den grad internasjonale konvensjoner som er bindende for Unionen, begrenser omfanget av eller vilkårene for erstatning som skal betales av en tjenesteyter som leverer en reisetjeneste som inngår i en pakkereise, gjelder samme begrensninger for arrangøren. I den grad internasjonale konvensjoner som ikke er bindende for Unionen, begrenser erstatningen som skal betales av en tjenesteyter, kan medlemsstatene begrense erstatningen som skal betales av arrangøren tilsvarende. I andre tilfeller kan pakkereiseavtalen begrense erstatningen som skal betales av arrangøren, forutsatt at nevnte begrensning ikke gjelder for personskade eller skade forårsaket forsettlig eller uaktsomt, og ikke utgjør mindre enn tre ganger pakkereisens samlede pris.

5. Enhver rett til erstatning eller prisreduksjon i henhold til dette direktiv skal ikke berøre reisendes rettigheter i henhold til forordning (EF) nr. 261/2004, forordning (EF) nr. 1371/2007, europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 392/2009([20]), forordning (EU) nr. 1177/2010 og forordning (EU) nr. 181/2011 samt i henhold til internasjonale konvensjoner. Reisende skal ha rett til å framsette krav i henhold til dette direktiv samt i henhold til nevnte forordninger og internasjonale konvensjoner. Erstatning eller prisreduksjon som gis i henhold til dette direktiv, og erstatning eller prisreduksjon som gis i henhold til nevnte forordninger og internasjonale konvensjoner, skal fratrekkes hverandre for å unngå for høy kompensasjon.

6. Foreldelsesfristen for å framsette krav i henhold til denne artikkel skal ikke være mindre enn to år.

Artikkel 15

Mulighet til å kontakte arrangøren via formidleren

Uten å berøre artikkel 13 nr. 1 annet ledd skal medlemsstatene sikre at den reisende kan sende meldinger, anmodninger eller klager i forbindelse med gjennomføringen av pakkereisen direkte til formidleren som den ble kjøpt hos. Formidleren skal videresende disse meldingene, anmodningene eller klagene til arrangøren uten unødig opphold.

Med henblikk på overholdelse av tids- eller foreldelsesfrister skal meldinger, anmodninger eller klager nevnt i første ledd anses for å være mottatt av arrangøren når de er mottatt av formidleren.

Artikkel 16

Plikt til å yte bistand

Medlemsstatene skal sikre at arrangøren uten unødig opphold yter passende bistand til en reisende som får vanskeligheter, herunder i forbindelse med omstendighetene nevnt i artikkel 13 nr. 7, særlig

a) ved å gi passende opplysninger om helsetjenester, lokale myndigheter og konsulær bistand og

b) ved å bistå den reisende med å opprette fjernkommunikasjon og hjelpe den reisende med å finne alternative reiseytelser.

Arrangøren skal kunne kreve et rimelig gebyr for slik bistand dersom vanskelighetene er forårsaket forsettlig eller uaktsomt av den reisende. Gebyret skal ikke under noen omstendighet være høyere enn arrangørens faktiske kostnader.

([20]) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 392/2009 av 23. april 2009 om transportørers erstatningsansvar ved ulykker under sjøtransport av passasjerer (EUT L 131 av 28.5.2009, s. 24).

UOFFISIELL OVERSETTELSE

KAPITTEL V

INSOLVENSBESKYTTELSE

Artikkel 17

Effektivitet og omfanget av insolvensbeskyttelsen

1. Medlemsstatene skal sikre at arrangører som er etablert på deres territorium, stiller garanti for tilbakebetaling av alle betalinger som er foretatt av eller på vegne av reisende i den utstrekning de berørte tjenestene ikke blir levert som følge av arrangørens insolvens. Dersom pakkereiseavtalen omfatter persontransport, skal arrangørene også stille garanti for hjemtransport av de reisende. Fortsettelse av pakkereisen kan tilbys.

Arrangører som ikke er etablert i en medlemsstat, og som selger eller tilbyr for salg pakkereiser i en medlemsstat, eller som på en eller annen måte retter slik virksomhet mot en medlemsstat, har plikt til å stille garanti i samsvar med lovgivningen i nevnte medlemsstat.

2. Garantien nevnt i nr. 1 skal være virkningsfull og skal dekke kostnader som med rimelighet kan forutses. Den skal dekke de betalinger som er foretatt av eller på vegne av reisende i forbindelse med pakkereiser, idet det tas hensyn til hvor lang tid som er gått mellom betaling av forskudd og endelig betaling og fullføring av pakkereisene samt den anslåtte kostnaden for hjemtransport i tilfelle arrangørens insolvens.

3. En arrangørs insolvensbeskyttelse skal komme de reisende til gode uavhengig av deres bosted, avreisested eller hvor pakkereisen er solgt, og uavhengig av medlemsstaten der organet med ansvar for insolvensbeskyttelsen er beliggende.

4. Dersom gjennomføringen av pakkereisen påvirkes av insolvens hos arrangøren, skal garantien være tilgjengelig kostnadsfritt for å sikre hjemtransport og betaling av innkvartering før hjemtransport dersom det er behov for det.

5. For reisetjenester som ikke er blitt levert, skal tilbakebetalingen foretas uten unødig opphold på anmodning fra den reisende.

Artikkel 18

Gjensidig anerkjennelse av insolvensbeskyttelse og forvaltningssamarbeid

1. Medlemsstatene skal anerkjenne som samsvarende med kravene i deres nasjonale tiltak for innarbeiding av artikkel 17 enhver insolvensbeskyttelse som en arrangør yter i henhold til slike tiltak i medlemsstaten der vedkommende er etablert.

2. Medlemsstatene skal utpeke sentrale kontaktpunkter for å lette forvaltningssamarbeidet og tilsynet med arrangører som driver virksomhet i forskjellige medlemsstater. De skal oversende kontaktopplysningene for nevnte kontaktpunkter til de andre medlemsstatene og til Kommisjonen.

3. De sentrale kontaktpunktene skal gjøre tilgjengelig for hverandre alle nødvendige opplysninger om sine nasjonale krav til insolvensbeskyttelse og identiteten til organet eller organene med ansvar for insolvensbeskyttelse for bestemte arrangører som er etablert på deres territorium. Kontaktpunktene skal gi hverandre tilgang til alle tilgjengelige fortegnelser over arrangører som oppfyller sine forpliktelser med hensyn til insolvensbeskyttelse. Alle slike fortegnelser skal være offentlig tilgjengelige, herunder på Internett.

4. Dersom en medlemsstat er i tvil om en arrangørs insolvensbeskyttelse, skal den anmode om nærmere opplysninger fra arrangørens etableringsstat. Medlemsstater skal svare på anmodninger fra andre medlemsstater så raskt som mulig, idet det tas hensyn til hvor mye saken haster og til hvor sammensatt den er. I alle tilfeller skal et første svar sendes senest 15 virkedager etter at anmodningen ble mottatt.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

KAPITTEL VI

SAMMENSATTE REISEARRANGEMENTER

Artikkel 19

Insolvensbeskyttelse og opplysningskrav for sammensatte reisearrangementer

1. Medlemsstatene skal sikre at næringsdrivende som formidler sammensatte reisearrangementer, stiller garanti for tilbakebetaling av alle betalinger de mottar fra reisende, i den grad en reisetjeneste som er en del av et sammensatt reisearrangement, ikke leveres på grunn av insolvens hos nevnte næringsdrivende. Dersom nevnte næringsdrivende er den part som er ansvarlig for persontransporten, skal garantien også omfatte hjemtransport av den reisende. Artikkel 17 nr. 1 annet ledd, artikkel 17 nr. 2–5 og artikkel 18 får tilsvarende anvendelse.

2. Før den reisende blir bundet av en avtale som fører til at det opprettes et sammensatt reisearrangement eller et tilsvarende tilbud, skal den næringsdrivende som formidler sammensatte reisearrangementer, herunder når den næringsdrivende ikke er etablert i en medlemsstat, men på hvilken som helst måte retter slik virksomhet mot en medlemsstat, opplyse på en klar, forståelig og tydelig måte at den reisende

a) ikke omfattes av de rettigheter som utelukkende gjelder for pakkereiser i henhold til dette direktiv, og at hver tjenesteyter er ansvarlig utelukkende for korrekt levering av sin tjeneste i henhold til avtalen, og

b) omfattes av insolvensbeskyttelse i samsvar med nr. 1.

For å oppfylle kravene i dette nummer skal den næringsdrivende som formidler et sammensatt reisearrangement, gi den reisende nevnte opplysninger ved hjelp av det relevante standardskjemaet angitt i vedlegg II, eller dersom den aktuelle typen sammensatt reisearrangement ikke omfattes av noen av skjemaene i nevnte vedlegg, gi de opplysninger som disse inneholder.

Slettet: t

3. Dersom den næringsdrivende som formidler sammensatte reisearrangementer, ikke har oppfylt kravene fastsatt i nr. 1 og 2 i denne artikkel, får rettighetene og pliktene fastsatt i artikkel 9 og 12 og i kapittel IV anvendelse med hensyn til reisetjenestene som inngår i det sammensatte reisearrangementet.

4. Dersom et sammensatt reisearrangement er et resultat av at det er inngått en avtale mellom en reisende og en næringsdrivende som ikke formidler det sammensatte reisearrangementet, skal nevnte næringsdrivende opplyse den næringsdrivende som formidler det sammensatte reisearrangementet, om inngåelsen av den relevante avtalen.

KAPITTEL VII

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 20

Særlige forpliktelser for formidleren dersom arrangøren er etablert utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde

Uten at artikkel 13 nr. 1 annet ledd berøres og i de tilfeller der arrangøren er etablert utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, skal formidleren som er etablert i en medlemsstat, omfattes av forpliktelsene fastsatt for arrangører i kapittel IV og V, med mindre formidleren dokumenterer at arrangøren oppfyller kravene i nevnte kapitler.

Artikkel 21

Ansvar for feil i forbindelse med bestilling

Medlemsstatene skal sikre at en næringsdrivende er ansvarlig for alle feil som skyldes tekniske feil i bestillingssystemet som kan tilskrives vedkommende, og dersom den næringsdrivende har samtykket i å sørge for bestilling av en pakkereise eller reisetjenester som inngår i sammensatte reisearrangementer, for feil som gjøres i løpet av bestillingsprosessen.

En næringsdrivende skal ikke være ansvarlig for bestillingsfeil som kan tilskrives den reisende, eller som skyldes uunngåelige og ekstraordinære omstendigheter.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

Artikkel 22

Regressrett

I tilfeller der en arrangør, eller i samsvar med artikkel 13 nr. 1 annet ledd eller artikkel 20, en formidler betaler erstatning, gir prisreduksjon eller oppfyller de andre forpliktelsene som påhviler vedkommende i henhold til dette direktiv, skal medlemsstatene sikre at arrangøren eller formidleren har rett til å søke regress fra tredjemann som har medvirket til hendelsen som utløste erstatningen, prisreduksjonen eller andre forpliktelser.

Artikkel 23

Direktivets ufravikelighet

1. En erklæring fra en arrangør av en pakkereise eller en næringsdrivende som formidler et sammensatt reisearrangement om at vedkommende utelukkende opptrer som en yter av reisetjenester, som mellommann eller i egenskap av noe annet, eller at en pakkereise eller et sammensatt reisearrangement ikke utgjør en pakkereise eller et sammensatt reisearrangement, skal ikke frita arrangøren eller den næringsdrivende fra forpliktelsene som påhviler dem i henhold til dette direktiv.

2. Reisende kan ikke gi avkall på de rettigheter som er gitt dem ved de nasjonale tiltak som innarbeider dette direktiv.

3. Avtalebestemmelser eller erklæringer fra den reisende som direkte eller indirekte innebærer avkall på eller en begrensning av rettighetene som reisende er gitt i henhold til dette direktiv, eller hvis formål er å omgå anvendelsen av dette direktiv, skal ikke være bindende for den reisende.

Artikkel 24

Håndheving

Medlemsstatene skal påse at det finnes egnede og effektive midler for å sikre at bestemmelsene i dette direktiv overholdes.

Artikkel 25

Sanksjoner

Medlemsstatene skal fastsette bestemmelser om de sanksjoner som får anvendelse på overtredelser av de nasjonale bestemmelsene som vedtas i henhold til dette direktiv, og skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at bestemmelsene blir gjennomført. De fastsatte sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

Artikkel 26

Kommisjonens rapportering og revisjon

Kommisjonen skal innen 1. januar 2019 framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om bestemmelsene i dette direktiv som får anvendelse på nettbaserte bestillinger som er gjort på forskjellige utsalgssteder, og om nevnte bestillinger skal klassifiseres som pakkereiser, sammensatte reisearrangementer eller frittstående reisetjenester, og særlig om definisjonen av pakkereise fastsatt i artikkel 3 nr. 2 bokstav b) v) samt om en tilpasning eller utvidelse av definisjonen er hensiktsmessig.

Kommisjonen skal innen 1. januar 2021 framlegge en generell rapport om anvendelsen av dette direktiv for Europaparlamentet og Rådet.

Rapportene nevnt i første og annet ledd skal om nødvendig ledsages av forslag til regelverk.

UOFFISIELL OVERSETTELSE

Artikkel 27

Endring av forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2011/83/EU

1. Nr. 5 i vedlegget til forordning (EF) nr. 2006/2004 skal lyde:

«5. Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2015/2302([21])»

2. Artikkel 3 nr. 3 bokstav g) i direktiv 2011/83/EU skal lyde:

«g) om pakkereiser som definert i artikkel 3 nr. 2 i europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2015/2302([22]).

Artikkel 6 nr. 7, artikkel 8 nr. 2 og 6 og artikkel 19, 21 og 22 i dette direktiv får tilsvarende anvendelse på pakkereiser som definert i artikkel 3 nr. 2 i direktiv (EU) 2015/2302 med hensyn til reisende som definert i artikkel 3 nr. 6 i nevnte direktiv.»

KAPITTEL VIII

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 28

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal innen 1. januar 2018 vedta og kunngjøre de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart oversende Kommisjonen teksten til disse bestemmelsene.

2. De skal anvende disse bestemmelsene fra 1. juli 2018.

3. Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

4. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 29

Oppheving

Direktiv 90/314/EF oppheves med virkning fra 1. juli 2018.

Henvisninger til det opphevede direktivet skal forstås som henvisninger til dette direktiv og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg III.

Artikkel 30

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

([21]) Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2015/2302 av 25. november 2015 om pakkereiser og sammensatte reisearrangementer, om endring av forordning (EF) nr. 2006/2004 og europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/83/EU samt om oppheving av rådsdirektiv 90/314/EØF (EUT L 326 av 11.12.2015, s. 1).»

([22]) Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2015/2302 av 25. november 2015 om pakkereiser og sammensatte reisearrangementer, om endring av forordning (EF) nr. 2006/2004 og europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/83/EU samt om oppheving av rådsdirektiv 90/314/EØF (EUT L 326 av 11.12.2015, s. 1).»

UOFFISIELL OVERSETTELSE

Artikkel 31

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 25. november 2015.

For Europaparlamentet	*For Rådet*
M. SCHULZ	N. SCHMIT
President	*Formann*

UOFFISIELL OVERSETTELSE

VEDLEGG I

Del A

Standardopplysningsskjema for pakkereiseavtaler der det der mulig å benytte hyperlenker

Den kombinasjonen av reisetjenester du tilbys, er en pakkereise i henhold til direktiv (EU) 2015/2302.

Du omfattes derfor av alle EU-rettigheter som gjelder for pakkereiser. Selskap XY / selskapene XY har det fulle ansvaret for at pakkereisen som helhet gjennomføres på en tilfredsstillende måte.

Selskap XY / selskapene XY har dessuten en lovpålagt beskyttelse som sikrer tilbakebetaling av dine innbetalinger, og dersom transport inngår i pakkereisen, hjemtransport i tilfelle insolvens hos selskapet/selskapene.

Flere opplysninger om sentrale rettigheter i henhold til direktiv (EU) 2015/2302 (gis i form av en hyperlenke).

Ved å følge hyperlenken mottar den reisende følgende opplysninger:

Sentrale rettigheter i henhold til direktiv (EU) 2015/2302

— Reisende vil motta alle viktige opplysninger om pakkereisen før pakkereiseavtalen inngås.

— Det er alltid minst én næringsdrivende som er ansvarlig for at reisetjenestene som inngår i avtalen, leveres på en tilfredsstillende måte.

— Reisende gis et nødnummer eller opplysninger om et kontaktpunkt der de kan komme i kontakt med arrangøren eller reisebyrået.

— Reisende kan overdra pakkereisen til en annen person, innenfor en rimelig frist og eventuelt mot tilleggskostnader.

— Prisen på pakkereisen kan økes bare dersom bestemte kostnader øker (for eksempel prisen på drivstoff), og dersom dette uttrykkelig er fastsatt i avtalen, og i alle tilfeller ikke senere enn 20 dager før pakkereisens begynnelse. Dersom prisen økes med mer enn 8 % av pakkereisens pris, kan den reisende si opp avtalen. Dersom arrangøren forbeholder seg retten til å øke prisen, har den reisende rett til en prisreduksjon dersom de relevante kostnadene reduseres.

— Reisende kan si opp avtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr og få tilbakebetalt i sin helhet alle beløp som er betalt, dersom ethvert annet av pakkereisens vesentlige elementer enn prisen endres i vesentlig grad. Dersom den næringsdrivende som er ansvarlig for pakkereisen, avlyser pakkereisen før pakkereisens begynnelse, har de reisende rett til tilbakebetaling og eventuelt til erstatning.

— Reisende kan ved ekstraordinære omstendigheter si opp avtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr før pakkereisens begynnelse, for eksempel dersom det er alvorlige problemer med sikkerheten på reisemålet som sannsynligvis vil påvirke pakkereisen.

— I tillegg kan reisende til enhver tid før pakkereisens begynnelse si opp avtalen mot et hensiktsmessig og rimelig oppsigelsesgebyr.

— Dersom vesentlige elementer av pakkereisen etter pakkereisens begynnelse ikke kan leveres som avtalt, skal den reisende tilbys egnede alternative arrangementer uten tilleggskostnader. Reisende kan si opp avtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr dersom tjenestene ikke leveres i henhold til avtalen og dette i vesentlig grad påvirker gjennomføringen av pakkereisen, og arrangøren ikke avhjelper problemet.

— Reisende har også rett til en prisreduksjon og/eller erstatning dersom reisetjenestene ikke leveres eller leveres på en mangelfull måte.

Slettet: heve

Slettet: heve

Slettet: heving

Slettet: heve

Slettet: heving

Slettet: heve

Slettet: heving

Slettet: heve

Slettet: heving

UOFFISIELL OVERSETTELSE

— Arrangøren må yte bistand dersom den reisende er i vanskeligheter.

— Dersom arrangøren, eller i noen medlemsstater, formidleren, blir insolvent, vil beløp som er innbetalt, bli tilbakebetalt. Dersom arrangøren eller eventuelt formidleren blir insolvent etter pakkereisens begynnelse og transport inngår i pakkereisen, er hjemtransport av de reisende sikret. XY har tegnet insolvensbeskyttelse hos YZ (organet med ansvar for insolvensbeskyttelsen, f.eks. et garantifond eller et forsikringsselskap). Reisende kan kontakte dette organet eller eventuelt vedkommende myndighet (kontaktopplysninger, herunder navn, fysisk adresse, e-postadresse og telefonnummer) dersom tjenestene ikke leveres på grunn av insolvens hos XY.

Direktiv (EU) 2015/2302 i den form det er innarbeidet i nasjonal lovgivning (hyperlenke)

Del B

Standardopplysningsskjema for pakkereiseavtaler i andre situasjoner enn dem som omfattes av del A

Den kombinasjonen av reisetjenester du tilbys, er en pakkereise i henhold til direktiv (EU) 2015/2302.

Du omfattes derfor av alle EU-rettigheter som gjelder for pakkereiser. Selskap XY / selskapene XY har det fulle ansvaret for at pakkereisen som helhet gjennomføres på en tilfredsstillende måte.

Selskap XY / selskapene XY har dessuten en lovpålagt beskyttelse som sikrer tilbakebetaling av dine innbetalinger, og dersom transport inngår i pakkereisen, hjemtransport i tilfelle insolvens hos selskapet/selskapene.

Sentrale rettigheter i henhold til direktiv (EU) 2015/2302

— Reisende vil motta alle viktige opplysninger om pakkereisen før pakkereiseavtalen inngås.

— Det er alltid minst én næringsdrivende som er ansvarlig for at reisetjenestene som inngår i avtalen, leveres på en tilfredsstillende måte.

— Reisende gis et nødnummer eller opplysninger om et kontaktpunkt der de kan komme i kontakt med arrangøren eller reisebyrået.

— Reisende kan overdra pakkereisen til en annen person, innenfor en rimelig frist og eventuelt mot tilleggskostnader.

— Prisen på pakkereisen kan økes bare dersom bestemte kostnader øker (for eksempel prisen på drivstoff), og dersom dette uttrykkelig er fastsatt i avtalen, og i alle tilfeller ikke senere enn 20 dager før pakkereisens begynnelse. Dersom prisen økes med mer enn 8 % av pakkereisens pris, kan den reisende si opp avtalen. Dersom arrangøren forbeholder seg retten til å øke prisen, har den reisende rett til en prisreduksjon dersom de relevante kostnadene reduseres.

— Reisende kan si opp avtalen uten å betale et oppgigelsesgebyr og få tilbakebetalt i sin helhet alle beløp som er betalt, dersom ethvert annet av pakkereisens vesentlige elementer enn prisen endres i vesentlig grad. Dersom den næringsdrivende som er ansvarlig for pakkereisen, avlyser pakkereisen før pakkereisens begynnelse, har de reisende rett til tilbakebetaling og eventuelt til erstatning.

— Reisende kan ved ekstraordinære omstendigheter si opp avtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr før pakkereisens begynnelse, for eksempel dersom det er alvorlige problemer med sikkerheten på reisemålet som sannsynligvis vil påvirke pakkereisen.

— I tillegg kan reisende til enhver tid før pakkereisens begynnelse si opp avtalen mot et hensiktsmessig og rimelig oppsigelsesgebyr.

— Dersom vesentlige elementer av pakkereisen etter pakkereisens begynnelse ikke kan leveres som avtalt, skal den reisende tilbys egnede alternative arrangementer uten tilleggskostnader. Reisende si opp avtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr dersom tjenestene ikke leveres i henhold til avtalen og dette i vesentlig grad påvirker gjennomføringen av pakkereisen, og arrangøren ikke avhjelper problemet.

— Reisende har også rett til en prisreduksjon og/eller erstatning dersom reisetjenestene ikke leveres eller leveres på en mangelfull måte.

Slettet: heve

Slettet: heve

Slettet: heving

Slettet: heve

Slettet: heving

Slettet: heve

Slettet: heving

Slettet: kan

Slettet: heve

Slettet: heving

UOFFISIELL OVERSETTELSE

— Arrangøren må yte bistand dersom den reisende er i vanskeligheter.

— Dersom arrangøren, eller i noen medlemsstater, formidleren, blir insolvent, vil beløp som er innbetalt, bli tilbakebetalt. Dersom arrangøren eller eventuelt formidleren blir insolvent etter pakkereisens begynnelse og transport inngår i pakkereisen, er hjemtransport av de reisende sikret. XY har tegnet insolvensbeskyttelse hos YZ (organet med ansvar for insolvensbeskyttelsen, f.eks. et garantifond eller et forsikringsselskap). Reisende kan kontakte dette organet eller eventuelt vedkommende myndighet (kontaktopplysninger, herunder navn, fysisk adresse, e-postadresse og telefonnummer) dersom tjenestene ikke leveres på grunn av insolvens hos XY.

(Nettsted der direktiv (EU) 2015/2302, i den form det er innarbeidet i nasjonal lovgivning, er å finne.)

Del C

Standardopplysningsskjema for tilfeller der arrangøren overfører opplysninger til en annen næringsdrivende i samsvar med artikkel 3 nr. 2 bokstav b) v)

Dersom du inngår en avtale med selskap AB senest 24 timer etter å ha mottatt bestillingsbekreftelsen fra selskap XY, utgjør reisetjenesten som leveres av XY og AB en pakkereise i henhold til direktiv (EU) 2015/2302.

Du omfattes derfor av alle EU-rettigheter som gjelder for pakkereiser. Selskap XY har det fulle ansvaret for at pakkereisen som helhet gjennomføres på en tilfredsstillende måte.

Selskap XY har dessuten en lovpålagt beskyttelse som sikrer tilbakebetaling av dine innbetalinger, og dersom transport inngår i pakkereisen, hjemtransport i tilfelle insolvens hos selskapet.

Flere opplysninger om sentrale rettigheter i henhold til direktiv (EU) 2015/2302 (gis i form av en hyperlenke).

Ved å følge hyperlenken mottar den reisende følgende opplysninger:

Sentrale rettigheter i henhold til direktiv (EU) 2015/2302

— Reisende vil motta alle viktige opplysninger om reisetjenestene før pakkereiseavtalen inngås.

— Det er alltid minst én næringsdrivende som er ansvarlig for at reisetjenestene som inngår i avtalen, leveres på en tilfredsstillende måte.

— Reisende gis et nødnummer eller opplysninger om et kontaktpunkt der de kan komme i kontakt med arrangøren eller reisebyrået.

— Reisende kan overdra pakkereisen til en annen person, innenfor en rimelig frist og eventuelt mot tilleggskostnader.

— Prisen på pakkereisen kan økes bare dersom bestemte kostnader øker (for eksempel prisen på drivstoff), og dersom dette uttrykkelig er fastsatt i avtalen, og i alle tilfeller ikke senere enn 20 dager før pakkereisens begynnelse. Dersom prisen økes med mer enn 8 % av pakkereisens pris, kan den reisende si opp avtalen. Dersom arrangøren forbeholder seg retten til å øke prisen, har den reisende rett til en prisreduksjon dersom de relevante kostnadene reduseres.

— Reisende kan si opp avtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr og få tilbakebetalt i sin helhet alle beløp som er betalt, dersom ethvert annet av pakkereisens vesentlige elementer enn prisen endres i vesentlig grad. Dersom den næringsdrivende som er ansvarlig for pakkereisen, avlyser pakkereisen før pakkereisens begynnelse, har de reisende rett til tilbakebetaling og eventuelt til erstatning.

— Reisende kan ved ekstraordinære omstendigheter si opp avtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr før pakkereisens begynnelse, for eksempel dersom det er alvorlige problemer med sikkerheten på reisemålet som sannsynligvis vil påvirke pakkereisen.

— I tillegg kan reisende til enhver tid før pakkereisens begynnelse si opp avtalen mot et hensiktsmessig og rimelig oppsigelsesgebyr.

— Dersom vesentlige elementer av pakkereisen etter pakkereisens begynnelse ikke kan leveres som avtalt, skal den reisende tilbys egnede alternative arrangementer uten tilleggskostnader. Reisende kan si opp avtalen uten å betale et oppsigelsesgebyr dersom tjenestene ikke leveres i henhold til

Slettet: heve
Slettet: heve
Slettet: heving
Slettet: heve
Slettet: hevings
Slettet: heve
Slettet: heving
Slettet: heve
Slettet: heving

UOFFISIELL OVERSETTELSE

avtalen og dette i vesentlig grad påvirker gjennomføringen av pakkereisen, og arrangøren ikke avhjelper problemet.

— Reisende har også rett til en prisreduksjon og/eller erstatning dersom reisetjenestene ikke leveres eller leveres på en mangelfull måte.

— Arrangøren må yte bistand dersom den reisende er i vanskeligheter.

— Dersom arrangøren, eller i noen medlemsstater, formidleren, blir insolvent, vil beløp som er innbetalt, bli tilbakebetalt. Dersom arrangøren eller eventuelt formidleren blir insolvent etter pakkereisens begynnelse og transport inngår i pakkereisen, er hjemtransport av de reisende sikret. XY har tegnet insolvensbeskyttelse hos YZ (organet med ansvar for insolvensbeskyttelsen, f.eks. et garantifond eller et forsikringsselskap). Reisende kan kontakte dette organet eller eventuelt vedkommende myndighet (kontaktopplysninger, herunder navn, fysisk adresse, e-postadresse og telefonnummer) dersom tjenestene ikke leveres på grunn av insolvens hos XY.

Direktiv (EU) 2015/2302 i den form det er innarbeidet i nasjonal lovgivning (hyperlenke)

———

UOFFISIELL OVERSETTELSE

VEDLEGG II

Del A

Standardopplysningsskjema for tilfeller der den næringsdrivende som formidler et sammensatt reisearrangement på nettet i henhold til artikkel 3 nr. 5 bokstav a), er en transportør som selger en tur-retur-billett

Dersom du etter å ha valgt og betalt for én reisetjeneste, bestiller andre reisetjenester til din reise eller ferie via vårt selskap / XY, omfattes du IKKE av rettighetene som gjelder for pakkereiser i henhold til direktiv (EU) 2015/2302.

Vårt selskap / XY er derfor ikke ansvarlig for at disse andre reisetjenestene leveres på en tilfredsstillende måte. Kontakt den berørte tjenesteyteren dersom det oppstår problemer.

Dersom du bestiller andre reisetjenester i løpet av samme besøk på bestillingsnettstedet til vårt selskap / XY, vil reisetjenestene imidlertid utgjøre en del av et sammensatt reisearrangement. I dette tilfellet har XY, som påkrevd i henhold til EU-retten, beskyttelse som sikrer tilbakebetaling av dine innbetalinger til XY for tjenester som ikke er blitt levert på grunn av insolvens hos XY, og ved behov, for hjemtransport. Merk at dette ikke sikrer tilbakebetaling ved insolvens hos den berørte tjenesteyter.

Flere opplysninger om insolvensbeskyttelse (gis i form av en hyperlenke)

Slettet: ikke

Ved å følge hyperlenken mottar den reisende følgende opplysninger:

XY har tegnet insolvensbeskyttelse hos YZ (organet med ansvar for insolvensbeskyttelsen, f.eks. et garantifond eller et forsikringsselskap).

Reisende kan kontakte dette organet eller, når det er relevant, vedkommende myndighet (kontaktopplysninger, herunder navn, fysisk adresse, e-postadresse og telefonnummer) dersom tjenestene ikke leveres på grunn av insolvens hos XY.

Merk: Denne insolvensbeskyttelsen omfatter ikke avtaler med andre parter enn XY som kan oppfylles til tross for insolvens hos XY.

Direktiv (EU) 2015/2302 i den form det er innarbeidet i nasjonal lovgivning (hyperlenke)

UOFFISIELL OVERSETTELSE

Del B

Standardopplysningsskjema for tilfeller der den næringsdrivende som formidler et sammensatt reisearrangement på nettet i henhold til artikkel 3 nr. 5 bokstav a), er en annen næringsdrivende enn en transportør som selger en tur-retur-billett

Dersom du etter å ha valgt og betalt for én reisetjeneste, bestiller andre reisetjenester til din reise eller ferie via vårt selskap / XY, omfattes du IKKE av rettighetene som gjelder for pakkereiser i henhold til direktiv (EU) 2015/2302.

Vårt selskap / XY er derfor ikke ansvarlig for at individuelle reisetjenester leveres på en tilfredsstillende måte. Kontakt den berørte tjenesteyteren dersom det oppstår problemer.

Dersom du bestiller andre reisetjenester i løpet av samme besøk på bestillingsnettstedet til vårt selskap / XY, vil reisetjenestene imidlertid utgjøre en del av et sammensatt reisearrangement. I dette tilfellet har XY, som påkrevd i henhold til EU-retten, beskyttelse som sikrer tilbakebetaling av dine innbetalinger til XY for tjenester som ikke er blitt levert på grunn av insolvens hos XY. Merk at dette ikke sikrer tilbakebetaling ved insolvens hos den berørte tjenesteyter.

Flere opplysninger om insolvensbeskyttelse (gis i form av en hyperlenke)

Slettet: ikke

Ved å følge hyperlenken mottar den reisende følgende opplysninger:

XY har tegnet insolvensbeskyttelse hos YZ (organet med ansvar for insolvensbeskyttelsen, f.eks. et garantifond eller et forsikringsselskap).

Reisende kan kontakte dette organet, eller når det er relevant, vedkommende myndighet (kontaktopplysninger, herunder navn, fysisk adresse, e-postadresse og telefonnummer) dersom tjenestene ikke leveres på grunn av insolvens hos XY.

Merk: Denne insolvensbeskyttelsen omfatter ikke avtaler med andre parter enn XY som kan oppfylles til tross for insolvens hos XY.

Direktiv (EU) 2015/2302 i den form det er innarbeidet i nasjonal lovgivning (hyperlenke)

UOFFISIELL OVERSETTELSE

Del C

Standardopplysningsskjema for sammensatte reisearrangementer i henhold til artikkel 3 nr. 5 bokstav a) dersom avtalene inngås mens den næringsdrivende (en annen næringsdrivende enn en transportør som selger en tur-retur-billett) og den reisende er samtidig er fysisk til stede

Dersom du etter å ha valgt og betalt for en reisetjeneste, bestiller andre reisetjenester til din reise eller ferie via vårt selskap / XY, omfattes du IKKE av rettighetene som gjelder for pakkereiser i henhold til direktiv (EU) 2015/2302.

Vårt selskap / XY er derfor ikke ansvarlig for at individuelle reisetjenester leveres på en tilfredsstillende måte. Kontakt den berørte tjenesteyteren dersom det oppstår problemer.

Dersom du bestiller andre reisetjenester i løpet av samme besøk hos eller kontakt med vårt selskap / XY, vil reisetjenestene imidlertid utgjøre en del av et sammensatt reisearrangement. I dette tilfellet har XY, som påkrevd i henhold til EU-retten, beskyttelse som sikrer tilbakebetaling av dine innbetalinger til XY for tjenester som ikke er blitt levert på grunn av insolvens hos XY. Merk at dette ikke sikrer tilbakebetaling ved insolvens hos den berørte tjenesteyter.

Slettet: ikke

XY har tegnet insolvensbeskyttelse hos YZ (organet med ansvar for insolvensbeskyttelsen, f.eks. et garantifond eller et forsikringsselskap).

Reisende kan kontakte dette organet, eller når det er relevant, vedkommende myndighet (kontaktopplysninger,

herunder navn, fysisk adresse, e-postadresse og telefonnummer) dersom tjenestene ikke leveres på grunn av insolvens hos XY.

Merk: Denne insolvensbeskyttelsen omfatter ikke avtaler med andre parter enn XY som kan oppfylles til tross for insolvens hos XY.

(Nettsted der direktiv (EU) 2015/2302, i den form det er innarbeidet i nasjonal lovgivning, er å finne.)

DEL D

Standardopplysningsskjema for tilfeller der den næringsdrivende som formidler et sammensatt reisearrangement på nettet i henhold til artikkel 3 nr. 5 bokstav b), er en transportør som selger en tur-retur-billett

Dersom du bestiller andre reisetjenester til din reise eller ferie via denne lenken eller disse lenkene, omfattes du IKKE av rettighetene som gjelder for pakkereiser i henhold til direktiv (EU) 2015/2302.

Vårt selskap / XY er derfor ikke ansvarlig for at disse andre reisetjenestene leveres på en tilfredsstillende måte. Kontakt den berørte tjenesteyteren dersom det oppstår problemer.

Dersom du imidlertid bestiller andre reisetjenester via denne lenken eller disse lenkene senest 24 timer etter å ha mottatt bestillingsbekreftelsen fra vårt selskap / XY, vil disse reisetjenestene utgjøre en del av et sammensatt reisearrangement. I dette tilfellet har XY, som påkrevd i henhold til EU-retten, beskyttelse som sikrer tilbakebetaling av dine innbetalinger til XY for tjenester som ikke er blitt levert på grunn av insolvens hos XY, og ved behov, for hjemtransport. Merk at dette ikke sikrer tilbakebetaling ved insolvens hos den berørte tjenesteyter.

Flere opplysninger om insolvensbeskyttelse (gis i form av en hyperlenke)

Slettet: ikke

Ved å følge hyperlenken mottar den reisende følgende opplysninger:

XY har tegnet insolvensbeskyttelse hos YZ (organet med ansvar for insolvensbeskyttelsen, f.eks. et garantifond eller et forsikringsselskap).

Reisende kan kontakte dette organet, eller når det er relevant, vedkommende myndighet (kontaktopplysninger, herunder navn, fysisk adresse, e-postadresse og telefonnummer) dersom tjenestene ikke leveres på grunn av insolvens hos XY.

Merk: Denne insolvensbeskyttelsen omfatter ikke avtaler med andre parter enn XY som kan oppfylles til tross for insolvens hos XY.

Direktiv (EU) 2015/2302 i den form det er innarbeidet i nasjonal lovgivning (hyperlenke)

UOFFISIELL OVERSETTELSE

DEL E

Standardopplysningsskjema for tilfeller der den næringsdrivende som formidler et sammensatt reisearrangement på nettet i henhold til artikkel 3 nr. 5 bokstav b) er en annen næringsdrivende enn en transportør som selger en tur-retur-billett

Dersom du bestiller andre reisetjenester til din reise eller ferie via denne lenken eller disse lenkene, omfattes du IKKE av rettighetene som gjelder for pakkereiser i henhold til direktiv (EU) 2015/2302.

Vårt selskap / XY er derfor ikke ansvarlig for at disse andre reisetjenestene leveres på en tilfredsstillende måte. Kontakt den berørte tjenesteyteren dersom det oppstår problemer.

Dersom du imidlertid bestiller andre reisetjenester via denne lenken eller disse lenkene senest 24 timer etter å ha mottatt bestillingsbekreftelsen fra vårt selskap / XY, vil disse reisetjenestene utgjøre en del av et sammensatt reisearrangement. I dette tilfellet har XY, som påkrevd i henhold til EU-retten, beskyttelse som sikrer tilbakebetaling av dine innbetalinger til XY for tjenester som ikke er blitt levert på grunn av insolvens hos XY. Merk at dette ikke sikrer tilbakebetaling ved insolvens hos den berørte tjenesteyter.

Flere opplysninger om insolvensbeskyttelse (gis i form av en hyperlenke)

Slettet: ikke

Ved å følge hyperlenken mottar den reisende følgende opplysninger:

XY har tegnet insolvensbeskyttelse hos YZ (organet med ansvar for insolvensbeskyttelsen, f.eks. et garantifond eller et forsikringsselskap).

Reisende kan kontakte dette organet, eller når det er relevant, vedkommende myndighet (kontaktopplysninger, herunder navn, fysisk adresse, e-postadresse og telefonnummer) dersom tjenestene ikke leveres på grunn av insolvens hos XY.

Merk: Denne insolvensbeskyttelsen omfatter ikke avtaler med andre parter enn XY som kan oppfylles til tross for insolvens hos XY.

Direktiv (EU) 2015/2302 i den form det er innarbeidet i nasjonal lovgivning (hyperlenke)

UOFFISIELL OVERSETTELSE

VEDLEGG III

Sammenligningstabell

Direktiv 90/314/EØF	Dette direktiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2 nr. 1	Artikkel 3 nr. 2 og artikkel 2 nr. 2 bokstav a)
Artikkel 2 nr. 2	Artikkel 3 nr. 8
Artikkel 2 nr. 3	Artikkel 3 nr. 9
Artikkel 2 nr. 4	Artikkel 3 nr. 6
Artikkel 2 nr. 5	Artikkel 3 nr. 3
Artikkel 3 nr. 1	Oppheves
Artikkel 3 nr. 2	Opphevet, men hoveddeler innarbeidet i artikkel 5 og 6
Artikkel 4 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav f)
Artikkel 4 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav h), artikkel 7 nr. 2 bokstav d) og f) og artikkel 7 nr. 4
Artikkel 4 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 7 nr. 2
Artikkel 4 nr. 2 bokstav b)	Artikkel 5 nr. 3 og artikkel 7 nr. 1 og 4
Artikkel 4 nr. 2 bokstav c)	Oppheves
Artikkel 4 nr. 3	Artikkel 9
Artikkel 4 nr. 4	Artikkel 10
Artikkel 4 nr. 5	Artikkel 11 nr. 2 og 3
Artikkel 4 nr. 6	Artikkel 11 nr. 2, 3 og 4 og artikkel 12 nr. 3 og 4
Artikkel 4 nr. 7	Artikkel 13 nr. 5, 6 og 7
Artikkel 5 nr. 1	Artikkel 13 nr. 1
Artikkel 5 nr. 2	Artikkel 14 nr. 2, 3 og 4 og artikkel 16

UOFFISIELL OVERSETTELSE

Direktiv 90/314/EØF	Dette direktiv
Artikkel 5 nr. 3	Artikkel 23 nr. 3
Artikkel 5 nr. 4	Artikkel 7 nr. 2 bokstav e) og artikkel 13 nr. 2
Artikkel 6	Artikkel 13 nr. 3
Artikkel 7	Artikkel 17 og 18
Artikkel 8	Artikkel 4
Artikkel 9 nr. 1	Artikkel 28 nr. 1
Artikkel 9 nr. 2	Artikkel 28 nr. 4
Artikkel 10	Artikkel 31
Vedlegget bokstav a)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav a) i)
Vedlegget bokstav b)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav a) ii)
Vedlegget bokstav c)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav a) iii)
Vedlegget bokstav d)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav e)
Vedlegget bokstav e)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav a) i)
Vedlegget bokstav f)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav a) v)
Vedlegget bokstav g)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav b)
Vedlegget bokstav h)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav c) og artikkel 10 nr. 1
Vedlegget bokstav i)	Artikkel 5 nr. 1 bokstav d)
Vedlegget bokstav j)	Artikkel 7 nr. 2 bokstav a)
Vedlegget bokstav k)	Artikkel 13 nr. 2

UOFFISIELL OVERSETTELSE